

Szerkesztőség
Arad, Acsé-palota.
Kiadóhivatal:
Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 360 Lei.
Fél évre 180 Lei.
Negyed évre 90 Lei.
Havonta 30 Lei.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Dezindusztriálás.

Hogy legyőzött népeknek rossz soruk van, azt már latin szállóige hirdeti, hogy a győzőknek sem sokkal jobb az életük, azt Norman Angell megjósolta s az események beigazolták; de hogy a diadalmas-kodóknak is ezer a bajuk, azt csak most látjuk Csehország példájából. A cseh nagyipari termelés képviselői kongresszusra jöttek össze s a beszédek, amiket itt mondanak, valóban úgy hatnak, mintha a cseh köztársaság gazdasági életének pathológiát ismertetései lennének.

A „mentalitás“ és az „orientáció“ ujkeletli szavai mellé a cseh gazdasági politika most a „dezindusztriálás“-t hozza divatba. Dezindusztriálni — ezt tűzik ki most programul a cseh kormányzat cselekedetel. A volt monarchia ipari termelésének telephelyei legnagyobb részt csehszlovák területre esnek. A kivétel életbevágó szükségét semmi sem dokumentálhatja jobban, mint hogy a legfontosabb iparágakban, az üveg-, textil-, vas- és cukoriparban a belföldi termelés háromnegyed, sőt négyötöd részét csak kivétel útján lehet értékesíteni. Az új iparpolitika koncepciója ennek belátásán nyug-

szik. Amíg a világgazdaságban az a felfogás diadalmaszkodott, hogy az állami háztartás szükségletéről csak a fokozott termelés mellett lehet gondoskodni, addig Csehszlovákiában az a törekvés lesz lassan kint urrá, hogy a termelés eredményei helyett a termelő tőkét és a termelő munkát kell exportálni. Az ipari termelést a gazdasági egység fölbomlása, anarchiába sodorta. Csehszlovákia csak úgy tud megszabadulni az állandósult ipari válságból, ha a termelés tényezőit, a tőkét és a munkást emigrációba kényszeríti.

És ha még csak gazdasági megfontolások szerepelnének ezeknek a rendszabályoknak végrehajtásában!

Hogy történni Csehszlovákia dezindusztriálása? Oly módon, hogy a csehszlovák vasúti politika nem engedelmeskedik a földrajz. parancsainak, hogy a vasúti tarifa megállapításánál is nemzetiségi szempontok a döntők s hogy a

vason áru szállítási költsége sokkal olcsóbb, ha azt Brünnből Kassára, mintha Kassáról Brünnbe küldik. A szén árát úgy állapították meg, hogy megnehezítsék vele a szlovenszói gyárak termelését, a vasúti összeköttetéseket is úgy állapították meg, hogy megnehezítsék vele a szlovenszói gyárak exportját. Sokkal kevesebb vasúti kocsi áll a szlovenszói kereskedők rendelkezésére, mint amennyi felett Csehországban rendelkezni tudnak s a vasúti tarifa is ötven százalékkal magasabb Szlovenszókban, mint Csehországban. Annál könnyebb ennek a politikának megvalósítása, mert az ipari termelés értékének fele fölött a kormány közvetlenül rendelkezik s így nincs is erőszakos rendszabályokra utalva akkor, amikor a gazdasági politikát úgy vezeti, hogy a cseh nagyiparnak más termelési és értékesítési lehetőségét biztosítson, mint amilyen felett Szlovenszók ipara rendelkezik. Ezenfelül az állam terheiben való részesedésnek is kétféle mértéke van aszerint, amint az adózó Csehországban vagy a régi Felsőmagyarországon lakik.

De nincs különbség abban sem, hogy az utódállamok Kormányával s e kormányok által reprezentált gazdasági politika még mindig nem a nagyobb gazdasági egység kiépítésén fáradozik.

Izgalom Angorában.

(Népszavazás Görögországi államformájáról.)

Konstantinápolyból táviratozák: Angorában a parlamenti körök izgalma mindjobban növekszik. A szélsőséges politikások Iamed pasát élesen támadják és szemére vetik, hogy a nemzeti paktumot meghaladó engedményeket tett. A nemzetgyűlés legközelebbi ülésén rendkívül heves vita várható.

Eltört a tengely.

(Hogy tette tönkre a szovjet az orosz vasutakat?)

A Frankfurter Zeitung orosz tudósítója, Popov György, akinek az a megbízása, hogy lehetőleg tárgyilagosan írja le a mai Oroszországban uralkodó állapotokat, a következőket jelent az orosz vasutak jelenlegi állapotáról:

Ma Oroszországban egyetlen vonat sem érkezik pontosan. Legálább egy-két órai késéssel érkeznek a vonatok, de csak a még jobb állapotban lévő vonalakon. Ha azonban az ember például hét fön Ufában. száll be a vonatba, hogy Orenburgba utazzék és azt kérdi a kalauztól, hogy mikor érkeznek meg Moszkvába, ez ilyenformán válaszol: „Szerdán, vagy csütörtökön este, vagy pedig csak pénteken reggel“. Az utas erre megtáviratozza moszkvai barátainak, hogy szombaton este érkezik. És bizony megtörténhetik, hogy a távirat nyolc nappal később érkezik Moszkvába, mint ő maga. Az idegen bámulattal olvas sa a moszkvai pályaudvarokon a kiaggatott menetrendeket. A leg-

fontosabb vonalakon, mint a moszkva—kazáni, moszkva—szaratovi, moszkva—rstovi és egyéb vonalakon a vonatok csak hetenkint kétszer-háromszor közlekednek. De ez a ritka forgalom akárhányszor megakad, úgy hogy sokan azt hiszik ma már Oroszországban, hogy ma holnap egyáltalán szünetelni fog a vasúti közlekedés. A legtöbb vonalon a mozdonyokat fával, sokszor tölgyfával fűtik. A személyforgalomban még van némi rend, de a tehervonatok rendetlensége minden képzeletet felülmul. Nagy veszedelme az oroszországi vasutaknak az, hogy a talpfák, amelyeket már évek óta nem cseréltek ki, rothadznak és egyre sürűbben fordulnak elő a kisiklások. Amikor egy jupon Szamarából Moszkvába utaztam, a vonat nyílt pályán, minden indokolás nélkül megállt. Csak huszonnégy óra múlva indult meg ismét egy teknősbéka lassúságával a vonat és összetört vagonok mellett haladtunk el, mert az előttünk haladó vonat a laza pályatesten kisiklott és lezuhant a mélységbe. Vagy száz ember életébe került ez és mi hálát adtunk az Istennek,

amikor ezt a veszélyes helyet bal nélkül elhagytuk.

Az orosz vasutak kényelmetlenségeinek egyike, hogy az ember a piszkos kocsiokban megtetvesedhetik, vagy más bogaraknak az áldozatává lesz. Egy ízben rettenetesen elhanyagolt szalonkocsiban utaztam Szamarába, amelyet a szovjet-kormány az amerikai segélyadminisztráció rendelkezésére bocsátott. Egy étkező és két hálókocsik volt. A kocsi belseje nem valami bizalmat gerjesztő volt és én megkérdeztem a kalauzt, hogy vannak-e itt tetűk és poloskák. A kalauz így válaszolt:

— Az étkezőkocsiban nincsenek csak a hálókocsiban, ott ma is látam néhányat.

Barátaim ugyancsak jedit arcot vágtak, amikor én nekik ezt angolra lefordítottam. Egész éjjel tüsszköltünk, nem csoda, mert a hálókocsiban nem kevesebb, mint két kilogramm rovarport hintettek szét. A kalauz, akit kikérdeztem, elmondotta, hogy százezer rubel fizetése van, de ebből csak két kilogramm kenyeret vásárolhat. Hogy élhet meg, az talány maradt

előttem. Fél év óta nem váltott inget és azóta a ruha sem került le a testéről. Éjjel mindig teljesen felöltözve aludt és rossz illat áradt belőle. Különben nagyon derek flikó volt.

Kocsinknak a kerekei nagyon gyanusan nyikorogtak. Megkérdeztem a kalauzt, hogy mi ennek az oka, és ő ugyanazzal a lelki nyugalommal, mint amellyel a tetvekről beszélt, válaszolta:

— Eltört a tengely.

— A tengely? Mióta?

— Óh, már tegnapelőtt óta.

Kirohantunk valamennyien és láttuk, hogy kocsinknak a hátulsó kerekei milyen állapotban vannak. Ki akartunk szállni, hogy egy másik vonatot várunk be, de a kalauz vállat vont és azt mondotta:

— Nem baj, így is megy a dolog.

És csakugyan ment, hogyan, ezt csak az orosz jóisten tudja. Ez tehát a proletáriátus öt évi korlátlan uralmának az eredménye. Rettenetesen világos dokumentum, amelyet minden nap szemé elé kellene tartani Oroszország európai barátainak.

Magyarrá lett sváb családok.

(Érdekes adatok a bánáti svábság történetéből.)

Helyreigazítással kezdem: Guttenbaumnak szedték Adam Müller-Guttenbrunn nevét, aki a legnagyobb sváb származású író. Adam Müllernek hívták és Guttenbrunnban, egy temesi sváb községben született. Később bécsi lakos, osztrák állampolgár lett és Ferenc József engedélyezte részére, hogy családi neve mellett szülőfaluja nevét is viselhesse. Írásai majdnem mindenikében a temesvidéki svábokkal foglalkozik. A magyarok szeretetét sohasem sikerült kivívnia — tulkorán kezdte meg azt a politikát, amit írásaiban állandóan kifejezésre juttatott, és amit Jászi Oszkár tett később politikai mozgalommá. De maguk a svábok sem szerették a háború előtti időkben. Az egész Bánátban alig 8—10 sváb család ismerte azelőtt Adam Müller-Guttenbrunn írásait, amit — éppen a politikája miatt — a temesi svábság nem szeretett olvasni. A háború óta megváltoztak a tekintetben is, 1919-ben tömegesen kezdték olvasni, minden könyvét azonnal szétkapkodták és a románság részéről is sok megbecsülés érte a neves sváb író. Enlékére rendezett ünnepek alkalmával román nemzetiségű papok és tanítók is felszóltak és nem sokkal halála előtt részesült magas román kitüntetésben.

Hosszasabban foglalkoztam a sváb irodalom e reprezentánsával, aki postatisztból író, színikazgató, majd képviselő is lett. (Mint színikazgató azért bukott meg, mert az őt támogató politikai csoport, a keresztényszocialisták, politikai szempontból gyengébb darabok előadására is kényszerítették, így az ő színházában bukott meg a bánáti sváb származású Milenkovits, bécsi antiszemita író darabja). Azért állottam meg Müller-Guttenbrunn nevénél, mert ugyanaz a nép, amely őt szülte, a magyarságnak is adott írókat, olyan írókat, akiknél magyarabbul tösgyökeres magyar írók sem írtak. Ki gondolná például, hogy Tömörkényi István, a szegedi tanyák zengétes szavú és legtökéletesebb magyarságu írója szintén sváb származású, Steingassnernek hívták. Atyja szegedi Borbély volt, aki Bécsből került Szegedre. Gárdonyi Géza írásaiban senki sem fedezné fel sváb eredetét, Ziegler Géza néven tanító volt. Herczeg Ferenc, Kopár-Kintzig Ferenc írók is német származásúak. A Kintzig és Konopy családok württembergi eredetűek és St. Ana (Ujszentanna) volt a régi letelepedési helyük. A magyar családok között is számos sváb eredetűvel találkozunk. Az Avarfiyak őse Huzli nevű lippai sváb, Abaffy Lajos irodalomtörténész Aigner nevű nagyécsai sváb fia. Temesmegyei sváb származású Daruváry Géza a jelenlegi magyar külügyminiszter, a Je-

kehalussyak a szépeességi szászoktól eredtek. Szende Tivadar volt magyar honvédelmi miniszter Flummer, a Deresényiek — Weiss, Inczédyek — Heinrich, Koronghyak — Spechner, Murányiak — Kulterer, Nemesédyek — Adelsberg, Nyékyek — Knedli, Almayak — Wurm (még ma is az övék a budapesti Wurm-udvar), Variassyak — Vranovits, Halmayak — Hasenschwanz, Natlyak — Natl, Daddnyiak — Nam, Rónayak — Oexel, Vas és Farkas családok Wolff nevű régi bajor, württembergi német őstől származtak. Szentgyörgyi István, a legnagyobb erdélyi magyar színész bégaszentgyörgyi Scheiner család fia, öccse tanító Aradon. Solymossy bárók a sopronmegyei Falk, a Purglyak a bácskai Purgl családból származnak és egy német telepesivadék ma Magyarország kormányzójának felesége. Baróti Lajos, Bánvai Jakab, Csávossy, Tagányi és Zöldy (Franges) családok torontáli bánáti származásúak, Svábóczy és Tótfalusi Sváby családok szépeességi szászok, Erdélyi Károly pedagógus perjámosi sváb familia fia. Igen sok sváb eredetű és ma már egészen magyar család tartotta meg régi német nevét. Régi aradiak a Gutzjahrok, Schenk-, Wieser-, Schill-családok.

A kétszáz esztendő alatt, amióta a svábok a Bánátban laknak, igen sok magyar, szerb, sőt francia és spanyol is (szintén telepesek) olvadtak be a svábok közé úgy, amint a svábok közül is sokan váltak magyarokká és szerbekké is. A svábság azonban ittélte alatt egyre erősödött és fejlődött és fejlődőképességének erejét az adta meg, hogy mindenütt nagyobb tömegben élt együtt és az idegenbe vetettség folytán nagy összetartásra, együttműködésre kényszerült.

Az újaradi jubileumi ünnepegen ennek a szorgos együttműködésnek eredményét mutatják majd be a gazdasági kiállítás keretében és a sváboknak ez irányú tevékenysége bennünket, aradiakat különösen érdekkel, mert Ujarad a Maros déli partja mentén, valamint Arad környékén fekvő többi sváb községekkel együtt látja el Arad város élelmezési szükségletének nagy részét.

Kócsy Jenő.

— Francia kitüntetés. Babescu Victort, az aradi „Josif Vulcan“ középiskola és az esti tanfolyam igazgatóját, akit a király a napokban tanügyi érdemei elismerésül a „Coroná Romániei Gradul de Cavaler“ rendjellel tüntetett ki, most újabb kitüntetés érte. A francia kormány, a francia nyelv és irodalom, valamint a kultúra széles körben való terjesztéséért az „Officier de l'académie“ címmel és rendjellel tüntette ki.

Raschin haldoklik.

(Konzilium a nagybeteg cseh miniszternél.)

Prágából táviratozzák: Dr. Raschin cseh pénzügyminiszter állapota, aki ellen a közelmúltban politikai okokból revolvermerényletet követtek el, ma rosszabbodott. A miniszter olyan súlyos szívgyöngeséggel küzdött ma, hogy szíverősítővel kellett állapotán enyhíteni. A beteg általában állandóan fáradt és gyenge. Krause Fedor berlini orvostanár, akit a napokban hívták meg Prágába a beteg miniszter ágya mellett tartandó konziliumra, szintén úgy nyilatkozott, hogy a beteg állapota rendkívül komoly. Ma fogtak meg érkezni Babinszky párisi orvosprofesszor és Martel párisi orvos Prágába és tőlük remélik a beteg politikai felépülését. Raschin, kinek a cseh korona mai magas állását köszönheti, olyan beteg, hogy minden percben katasztrófától lehet tartani.

Ongyilkosság a mézes hetekben

(Meghaltak mert boldogok voltak és féltek — a jövőtől.)

Párisból jelentik: A párisi lapokat egy szokatlan öngyilkossági eset foglalkoztatja. Egy ifju pár mézeshetel alatt boldogságának tépőpontján dobta el magát az életet, a jövőtől való félelmében, a mely talán Keserűbb napokat is hozhat. A szerelmi dráma sem minden napi módon folyt le. Lebeau Albert műasztalos és ifju felesége alig pár napos házasság volt, na gyon vidáman éltek és még a tragédia előtt pár órával sem gyánítottak senki, milyen szörnyű tetterre készülnek. Kora reggel egyszerre megnyílt a házaspár ablaka, s a szomszédok legnagyobb csodálkozására Lebeau-né jelent meg menyasszonyi ruhájában. Karjával hevesen integetett, majd egy szomszédnőnek dobott le egy levelet az al a kérelemmel, vigye azonnal a rendőrségre. Pár pillanat múlva lélekszakadva érkezett két rendőr, a kiknek a fiatal asszony egy kulcsot dobott le, ezekkel a szavakkal:

— Gyorsan, gyorsan. Valakit megölték!

Mialatt a rendőrök a lépcsőn rohantak fölfelé, revolverdörrenés hangzott el. A lakásban borzalmas látvány tárult szemük elé. A férfi, akit halántékán ért a golyó, az ágyon feküdt az asszony holtan a tükör előtt. Az asztalon egy levél volt a következő sorokkal:

„Mi Lebeau Albert és Germaine ezennel kijelentjük, hogy önként válunk meg az élettől. Fiatalok vagyunk, egészségesek és szeretjük egymást. Szép jövő vár reánk. Van pénzünk és egy jól megnő üzletünk. Éppen azért akarunk most meghalni, amikor még boldogok vagyunk“.

Rendkívüli hitel

a hadseregnek.

(Egy képviselő mentelmi ügye.)

Bucarestből jelentik: A kamara tegnapi ülésén Mardarescu tábornok, hadügyminiszter tizenhárom millió rendkívüli hitel megszavazását kérte a hadügyminiszterium részére. Jorga professzor és Dán Szevér a parlament gyorsírók ügyében nyújtottak be interpellációt, akik tudvalevőleg még mindig sztrájkolnak. Jorga kijelentette, hogy a gyorsírók nélkülözhetetlenek és kérte, hogy rendezzék fizetésüket. Orleans elnök szintén méltányosnak tartotta a sztrájkoló gyorsírók kívánságait, a költségvetés azonban nem ad módot arra, hogy az ügyet most megoldják. Kijelentette, hogy április elején rendezni fogják fizetésüket. — Ezután a mentelmi bizottság ama jelentését tárgyalta, amelyben a bizottság Adrean Popescu mentelmi jogának felfüggesztését kéri. A képviselő kiadatását sikasztás és csalás miatt kérték a kamarától. A kamara azonban úgy határozott, hogy a kiadáshoz nem járul hozzá.

Igazolja magát!

(Al-lakásdetektívek garázdálkodnak Aradon.)

Az utóbbi időben sok aradi lakáshírlő, sőt háztulajdonos is panaszkodott amiatt, hogy lakásában zaklatják és magukat detektíveknek mondó egyének lakásrekvirálással fenyegetőznek. A legtöbb esetben világos volt a zsarolási szándék és az óvatos emberek nem is ültek fel a magukat semmiféle igazolvánnyal nem igazoló gyanús egyéneknek. De lehettek esetek, amikor a ravasz áldetektív célt ért és sikerült kisebb nagyobb összegeket kicsalni a lakásáért remegő lakótól vagy háztulajdonostól. Több ilyen eset a lakáshivatal főnökének tudomására jutott, aki ma levelet intézett az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez, amelyben figyelmezteti a közönséget, hogy ne üljön fel megfélemlő igazolvány nélkül jelentkező szélhámosoknak. Stefanut Sabin lakáshivatali főnök levele így hangzik:

Tisztelt Szerkesztőség! Tudomásomra jutott, hogy ismeretlen egyének megjelennek különböző házaknál, ahol lakáshivatali tisztviselőknél adták ki magukat, fenyegetőleg lépnek fel és szobákat rekvirálnak stb. A közönség tájékoztatására kérem b. lapjában a közönség figyelmét felhívni arra, hogy senkit a lakásába be ne engedjen addig amíg az illető fel nem mutatja a lakáshivatal által román és magyar nyelven kiállított igazolványát, a hivatal pecsétjével ellátva és a hivatalfőnök által aláírva. Tisztelettel Stefanut lakáshivatali főnök.

A kanyaró széruma.

(Egy francia orvos felfedezése.)

Párisból jelentik: Az orvosok a dómnia legutóbbi ülésén dr. Méry a medani Zóla Emil-gyermekkorház igazgatója azt az érdekes bejelentést tette, hogy kanyaróbeteg gyermekek véréből készült szérum oltásokkal a gyermekeket meg lehet védeni a kanyaróveszélytől. Az orvosnak ezzel a módszerrel már hét kanyarójárvány terjedését sikerült meggátolnia. Azokban az esetekben, amelyekben a gyermekek már megkapták a kanyarót, a szérumoltás a betegség könyvnyi lefolyását biztosította.

A francia orvosok nagy elfáradással méltatják dr. Méry felfedezésének jelentőségét. A kanyarószérumnak még abban az esetben is nagy a jelentősége, ha a beteget csak a komplikációktól óvja meg, amelyek középtügyuladás, tüdőgyulladás, gyakran tuberkulózis formájában jelentkeznek. A kanyarószérummal lefolytatott kísérletek idáig a legkedvezőbb eredménnyel jártak és remélik, hogy a halálesetek száma, amely nagyobb gyermekekénél tízenöt, kisebbnél hatvan százalék is volt, jelentékenyen csökkenthető lesz.

Fogyasztók napja.

(Érdekes indítvány a város vezetőségéhez).

A háztartások napi élelmiszer-szükségleteinek beszerzése mindig nehezebbé válik. A maximáló rendelkezlet kijátszásával, amelyhez rafinált trükkökhöz folyamodnak az elárúsítók, nagyban hozzájárulnak a súlyos helyzethez. De különösen a közvetítők által előre összevásárolt élelmiszerek okozzák a hiányt és a drágulást. A közvetítő kereskedelem szigorúbb rendszabályozására érdekes indítvány érkezett a város vezetőségéhez, amely figyelemreméltó elsősorban azért, mert életbeléptetésével a piaci mizériák megszűnése, vagy legalább enyhülése remélhető.

Az indítvány szerint Arádon hetenként egy napon rendelje el a város, hogy a közvetítő kereskedők, ügynökök az élelmiszerpiacon nem vásárolhatnak. Erre az egy napra legyenek kitéve a piacokról az árdrágítást és az élelmiszerhiányt előidéző ugynevezett elővásárlók. Ez az egy nap a fogyasztóké legyen, amikor csak ők vásárolhatnak. A város vezetősége hozott ugyan már határozatot, amely kimondja, hogy a közvetítő ügynökök csak bizonyos időben vásárolhatnak. Azonban ez az intézkedés nem hozta meg a várt eredményt, mert éppen elég idejük van a közvetítőknek arra, hogy összevásárolják az élelmiszereket és felhajtják az árakat.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma délelőtt beszélgetést folytatott az indítványról dr. Angel István

polgármesterrel, aki nem sokat remél a fogyasztók napjának az életbeléptetésétől.

— A termelők — mondotta a polgármester — szívesebben adnák el a közvetítőknek először azért, mert nagyobb árt érhetnek el, másodsorban: mert kevesebb fáradsággal nagyobb mennyiséget tudnak eladni. Ha ezt az indítványt életbeléptették, bekövetkezik az, hogy a termelők a fo-

gyasztók napján nem hoznak életmizert Aradra.

Eddig a polgármester nyilatkozata, amellyel szemben mi mégis sok reményt fűzünk a terv megvalósításához. A városnak minden esetre az indítvány életbeléptése előtt meg kell rendszabályozni a közvetítőket és megakadályozni az árak felhajtását, hogy a termelők megszokják azt, hogy maximális áron árussítsanak.

hogy az utóbbi időben tanúsított szereplését a radikális ellenzék nem helyesli. Ezzel az értekezletet otthagya. A reformpárt egyelőre 12 tagra számíthat.

Zita eladta ékszereit.

(Apponyi San-Sebastianban.)

Bécsből jelentik: Távirati tudósítás alapján megemlékeztünk róla, hogy Zita exkirályné lakhelyét a Biscaya-öböl mellett fekvő San Sebastian-ba tette át. Mint most az exkirályi családhoz közelálló forrásból közlik, Zita nagy anyagi zavarokkal küzd. Összes magánékszereit el kellett adnia és az értük kapott összeg alig néhány hétre fedezte háztartási költségeit. Arra a hírre, hogy az exkirályi család nélkülözéseknél van kitéve, Bécsben és a külföldön nagyobb gyűjtési akció indult meg. Különösen az osztrák és magyar arisztokrata családok járultak hozzá nagyobb adományokkal az özvegy királyné helyzetének megkönnyítéséhez. Az exkirályi család új lakhelyén egy kis külvárosi szállóban lakik. San Sebastian a spanyol királyi család nyári nyaralóhelye és Zita átköltözködése a spanyol király ajánlatára történt.

Madridből táviratozzák: Gróf Apponyi Albert San Sebastianba érkezett, ahol hosszasan tanácskozott a néhány napja itt tartózkodó Zita exkirálynéval.

Az aradi pékek

a kenyérrák emelését kéri.

(Küldöttség a főpolgármesternél.)

Az aradi pékmesterek küldöttsége jelent meg ma délelőtt dr. Robu János főpolgármester előtt. Régi kérésüket újították fel; a kenyér árak felemelését kérték. — Hosszabb memorandumban foglalkoztak a jelenlegi viszonyokkal és hivatkoztak arra, hogy a liszt ára husz banival és a fa ölenként a kenyérrák maximálása óta hatvan lejjel drágult meg. Elmondották a főpolgármesternek, hogy a körülmények arra kényszerítik őket, hogy üzemiüket becsukják, mert a 382-ös árú barna liszt és az 580-as árú fehér liszt mellett nem tudják a barna kenyeret a jelenlegi árak mellett adni. Megmutatták az Oradea-marei kenyérrák maximálását, amely szerint ott a barna kenyér 6 le, a fehér 7.50 le különként. Kérték, hogy a barna kenyér kilóját 4.50-re és a fehérét 6 leire maximálja a főpolgármester, aki kijelentette, hogy megvizsgálja az ügyet és amennyiben lehetséges, teljesíti kérésüket.

Az Aradi Közlöny munkatársának elmondotta a főpolgármester, hogy táviratokat intéz az összes erdélyi városokba és ha a kenyérrák tényleg nagyobbak másutt, előterjesztést tesz a belügyminiszternek, hogy az aradi pékmesterek kérését teljesíthesse.

Hir Andrassy gróf

lemondásáról.

Megalakult a magyar reformpárt.

Budapestről táviratozzák: Liberális lapok azt a hírt közölték, hogy gróf Andrassy Gyula bejelentette, hogy lemond mandátumáról és teljesen visszavonul a politikától. Megkérdezték Andrást, hogy mi igaz ebből a hírből, Andrassy kijelentette, hogy ilyen visszavonulási tervekkel egyáltalán nem foglalkozik. Pártja tagjainak véleményét és szándékait azonban nem ismeri. Wolff Károly a Huszár-Ernst-Wolff párt egyik vezére kijelentette, hogy azokból a fantasztikus hírekről, amelyek róla keringenek, egyetlen szó sem igaz. A kormánypártból nem is léphet ki, mert benne sincsen.

— Nem felel meg a valóságnak az a hír sem, mintha Friedrich és Hallerrel közös párt alakításáról tárgyaltam volna. — mondotta Wolff. — Különbben is nem az erők decentralizációjának, hanem éppen a koncentrációjának vagyok híve. A keresztény erők egyesítésének tervét illetően most szerzek tájékoztatást és az egyetlen cél előttem a keresztény erők tényleges egyesítése.

Hosszu vajadás után ma hat radikális képviselőből megalakult a reformpárt. Az alakuló ülésen Glasswein Sándor elnökölt. Nagy meglepetést keltett Rassay Károly felszólalása, aki annak az észrevételének adott kifejezést,

Hogy áll a leu?

Február 17-én fizettek 100 lelért:
 Párisban 7-60 frankot
 Zürichben 2.45 frankot
 Budapesten 1350 koronát
 Brüsszelben 8-90 frankot
 Newyorkban 46-50 centet
 Berlinben 9500 márkát
 Belgrádban 49-50 dinárt
 Bécsben 33000 koronát
 Londonban 1 fontért 1020 leit.

A meztelen-tánc.

(Beszélgetés Helga Noerissonnal).

A meztelenségről, a meztelen táncosnőkről kezdtem beszélgetést Helga Noerissonnal. Nagyon könnyesnek találta a témát és minden kérdésemre válasz helyett felém dobott valamit. Ez a szokása. Ha tulzottnak találja az érdeklődést, vagy ha beszélgetés tárgyát hogy úgy mondjam balra látja fordulni, akkor megdobálja a szótól valamivel, ami a keze ügyébe esik. Valami könnyű dologgal, rózsaszirmmal, vagy hirtelen gyurt papirgalacsinnal. De elfogyott a rózsaszirm meg a papirgalacsin is. És amikor meggyőződött, hogy kérdéseim komolyak és elhitte, hogy amit mond, azt semmi szem alatt sem írom meg, akkor beszélni kezdett. Előbb összehuzta szem pilláit, mintha azon gondolkodnék, hogy mondja-e, vagy ne mondja, aztán: magyarázó tekintetet öltött és végül így szólt:

— Tudja, ha a nő valami hibát tud testén, azt a hibát, amennyire lehet, takarni igyekszik. De aki érzi, hogy a teste szép, annak minden vágya az, hogy megmutassa magát a világnak. Persze kiki módjával. A mai toalettek megadják a módot ahhoz, hogy alóluk a formaszépségek minél előnyösebben kidomborodjanak. Volt idő, amikor a boka rejtett titok volt, ma térdig nyilvánosság az egész láb. A meztelen tánc nem a divat dolga, a tánc mindig is a test kultusza volt. Vannak, akik túlhatják és nagy reklámok mellett járják meztelen táncukat. Akik ezt teszik, azoknál a meztelenség a fő, a tánc csak eszköz és külszin. Én szeretek könnyű öltözékben táncolni. Minél lengőbb a kosztüm, annál inkább sokkal könnyebben, szabadabban érzem magam. De egészen ruhá nélkül? ... Nem.

Megráztá a fejét, mintha a gondolatot is el akarná hessegetni. Aztán gyorsan beszélt, meggyőzően.

— Nem is szép az úgy, egészen szabadon. Meztelenül talán csak egészen decens táncot lehet eljárni, azt is tiszta művészettel, hogy lélektelenné ne váljék. Talán egy tisztelettel, apró tipegő lépéseket és semmi nagyobb lendületet, széles ivelést. Ha kosztüm nélkül valaki mélyrehatóbb érzéseket, szélsőséges lelki hangulatokat érzékeltet, az nem művésznő, az — meztelen táncosnő. Irtózom attól,

hogy nekem, mint meztelen táncosnőnek csináljanak reklámot.

Elmondta még, hogy táncolt már 6 Kosztüm nélkül is, de csak meghívott és műértő, művészközönség, festők, rajzolók előtt. Ekkor is csak tiszta művészetet akart adni és soha nem tenné meg, hogy nagyobb közönség előtt szabadon táncoljon. Nem értenék meg. Aztán a kosztümkérdés került szóba, hogy milyen drága a jelmez?

— Tudja — kérdezte azzal a német szokással, amely érdeklődéssel kezd, ha valami nagyot akar mondani — tudja, hogy a legdrágább az a kosztüm, ami a

legkevésbé takarja a testből. Ahhoz gyöngyök kellene és az ma roppant költséges.

Egy újabb kérdésemre azzal lep meg, hogy nincsenek betanult táncal. Vannak általános elképzeléssel, de csak a pillanatnyi hangulatát adja és ezért igen sok függ a kísérettől. Nem akartam vitatkozni Helga Noerissonnal, nem beszéltem arról, hogy nem olyan skapulózusak a nők testük mutogatása tekintetében. Ha azok lennének, mi lenne akkor a közeledő stranddal? Más témáról beszélgettünk tehát, erről azonban már nem írok.

Kóc.

Poincaré Londonba megy.

Németország fizetett a belgáknak. —

Londonból jelentik: Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Poincaré francia miniszterelnök legközelebb Londonba érkezik, hogy átvegye az angol-francia tárgyalások vezetését a Ruhr-vidék kérdésének politikai részére vonatkozólag.

Dortmundból táviratozzák: A franciák ma lovassággal fogták körül a városházát, behatoltak az épületbe és a város polgármesterét letartóztatták. Ezután a birodalmi bank dortmundi intézete elé vonultak és annak az igazgatóját is letartóztatták és magukkal vitték. A letartóztatások megtörténte után a francia katonaság elhagyta a várost. Egy dortmundi jelentés szerint a francia megszállók 15 ezer frank jutalmat tűztek ki annak, aki tudomásukra hozza idejében akármelyik német miniszternek a Ruhr-vidékre való érkezését.

Brüsszelből jelentik: A belga pénzügyminiszter értesítést kapott, hogy Németország az Angol Bankban február 15-én esedékes és Belgiumot illető kincstári utalványok részletét: 46 millió arany márkát lefizetett.

Milanóból jelentik: A Stampa vezércikkben fejtegeti, hogy Németország fizetőképességének a helyreállítása csak moratórium és a márka stabilizálására szolgáló nemzetközi kölcsön után lehetséges.

Coblentzából jelentik: Az antant Rajnabizottság elhatározta, hogy az összes vámhivatalokat a saját kezelésébe veszi és a német hivatalnokokat az engedelmességre kényszerítő személyzet kivételével elbocsátja.

Londonból jelentik a Havas távirati iroda, hogy Trockveur francia megbízott tárgyalásainak az az eredménye, hogy az angol kormány teljesítette azt a francia kérést, hogy a szénvonalokat az angol megszállás alatt levő grevenbroich-düreni vonalon keresztül engedjék.

Párisból táviratozzák: Trockveur francia meghatalmazott, aki még Londonban van, tegnap táviratot kapott Poincaré miniszter-

Hamis bankjegyek Aradon.

— Miről ismerhető fel a hamisítvány? — Tegyük kirakatokba a hamis bankokat! —

A pénzről általában azt tartják, hogy akkor rossz, ha nincs. De ha a pénz hamis, hát bizony akkor is rossz, ha van. A tájékozatlan közönség nem is gondolja, hogy mennyi hamis pénz van forgalomban ez idő szerint. A lapok említést tettek ugyan hamisított ötszáz leiesekről, de nem írták le, hogy miről lehet felismerni a hamisítást. Forgalomban van továbbá nagymennyiségű hamis száz és husz leies bankjegy is. Egy aradi pénzügyintézet pénztárosa mutatott ma nekiink egy hamis ötszáz leiest. Ha egymás mellett fekszik egy jó és egy hamis bankjegy, akkor könnyű felismerni a hamisat, ellenkező esetben nehezebb. Ismerhető jelek ezek: a bankó szöveges oldalán levő két női és egy gyermek-alak arca a hamis bankjegyen nem plasztikus, hanem kezdetleges. *naiv satirozással* van tele, továbbá ugyanezen oldalon a sorozat-számok valami elcsuszott nyomás miatt rendszerint *ferde vonalban* állnak, végül pedig, az *aláírók elmosódottak*. A száz és husz leiesek jobban sikerültek. Itt az a bankó eshetik főleg gyanu alá, a mely még teljesen új állapotban van, de máris *össze-vissza van gyürve, sodorva*. A hamis pénzt forgalomba hozói ugyanis ezzel akarják gyártmányaikról elterelni a figyelmet, az a céljuk vele, hogy

terelnöktől, amelyben felszólította, hogy ne engedje a francia kormány részéről támasztott követeléseket egymástól elválasztani.

Rómából jelentik a Giornale d'Italia, hogy Párisban el vannak arra készülve, hogy a Ruhr-vidéken a viszonyok még jobban elmérgesednek. De azt hangoztatják, hogy a franciák mindenesetre egy negyedórával tovább bírják a küzdelmet, mint a németek.

— Semmi sem téríthet el bennünket attól a szándékunktól, — mondotta egy francia politikus, — hogy leszámoljunk a helyzettel, a mely ha tovább tart, legkésőbb öt év múlva új francia-német háborúra vezetne.

Az Epoca Olaszország közvetítését a kérdésben időszertlenülnek látja, de akkor siker kecsegtetné, ha a franciák csak annyit mondanának Németországnak, hogy az olasz kormány szívesen felajánlja a szolgálatait.

a pénz használnak lássék.

Attól tartunk, hogy az ilyen elméleti bemutatás után csak kevés ember tudja megkülönböztetni továbbra is a hamis pénzt a valóditól. A Banca Nationala igazgatóságának feladata lenne kitanítani a közönséget és megvédeni a pénzügyi piacot a mérhetetlen károsodással szemben. A módszer egyszerű volna és könnyen keresztülvihető. *A főtéri bankok kirakataiba egymás mellé kell tenni egy hamis és egy valódi bankjegyet rövid magyarázó szöveggel.* A közönség a saját érdekében hamarosan megtanulja majd a hamisítványok felismerését. Ha hallgatunk a hamis bankjegyekről, csak a pénzhamisítóknak teszünk jó szolgálatot vele.

— A török delegáció köszönete.

Bucurestiből jelentik: A lausenei török delegáció Angora felé való útjában Constanzába érkezett. A delegáció vezetője, Izmed pasa hosszabb táviratot küldött Duca külügyminiszternek. A táviratban köszönetet mondott a szíves fogadtatásért, amelyben a delegáció tagjai Romániában részesültek. Izmed pasa Constanzában az újságíróknak kijelentette, hogy az angorai kormány választat február 20-án hozza nyilvánosságra. Meg van róla győződve, hogy sikerül a kérdést háború nélkül elintézni. (Rador.)

Fakuló fotografiák. (Arceksorozat a régi Aradról.) Lőcs Rezső.

Ha a következőkben, amiket itt elmondok, arról a munkásságról és annak a munkásságnak eredményeiről való beszámoló lenne a célom, amiket Lőcs Rezső 35 éves aradvárosi működése alatt kifejtett, akkor nem kellett volna ellátogatnom hozzá. Nincs Arad városának egyetlen pontja, ahol a polgár megáll és körül néz és nem találkoznék azonnal valamivel, amit Lőcs Rezső alkotott meg Aradnak. Vaskos könyvet lehetne írni mindarról, ami Arad város fejlődésében, gazdagodásában és széppé alakulásában Lőcs Rezső munkáját dicséri.

A virágoknál kezdem — azokat nagyon szerette Lőcs Rezső, mindig is hű maradt a *Petőfi* szelleméből fakadt közmondáshoz — jó embernek ismerte mindenki. Soha haragosa nem volt és hivatala állandó oázis volt a közhivatalok bürokratikussá sivatagában: udvarias, szolgálatkész modorával mindenkit lekötöleztetett, minden panaszt meghallgatott és a min lehetett, segített. A virágok... Valamikor az ivlámpák csupasznádjára vaskosár fészkeket raktak gondos kezek és e fészkekben piros muskátli, zöld folyondár, virágok hirdették a tavaszt, a nyárt és a csupasz vaspóznát színtel kedvessé varázsolták. Lőcs Rezső ötlete volt ez. Valamikor nagy kényelmes padok jelentek meg a parkokban. Lőcs Rezső maga tervezte azokat az ampírpadokat, amelyekből talán már egy sincs meg. A parkok feljavítása, a marosparti korzó és a Kosuth-park létesítése, a városszabályozási tervek, a külvárosi utcák világítása, rendbelfizése, befásítása és a városszépítés számtalan egyéb eredményes munkája üződik nevéhez, amiket hamarjában felsorolni nem jut eszembe.

Most sajnálattal látja, hogy a Palóczy-féle városszabályozási tervet, amelynek kidolgozásában annyi része volt, már kezdik megbontani.

— De ki gondolhat most viláklak építésére, fontosabb ma a lakásínségben segíteni, még ha némi csorbát is szenved általa a városszépítés.

Arad város műszaki bizottságának létesítése Lőcs Rezső fáradozásainak eredménye és ennek kezdettől fogva, még polgármester korában is elnöke maradt. Ennek keretében történt az autóbussz-ügy tárgyalása, majd bevezetése és a villamos vasut előkészítése. A városi villamos vasut problémája már annyira előrehaladott stádiumában volt, hogy ha a háború közbe nem jön, akkor 1915-ben már vigan futkározott volna Aradon a villamos. A Mosóczytelep és a mezőgazdasági munkásházák építése is az ő érdeme és szintén a háború akadályozta meg az ipari munkásházák építését, amelynek megvalósításánál már csak az utolsó ecsetvonások hiányoztak. A vashidak építése az első szótól az utolsó részletéig hozzátartozott és mindezek mellett egy másik nagyfontosságú dolog üződik nevéhez: az arad-hegyaljai vasut építése. Hosszadalmas tervezetései és külföldi tárgyalásai után végül sikerült megvalósítani a hegyaljai birtokalmát, hogy Aradot a

Hegyaljával vasut kösse össze. És még számtalan más nagyszabású tervének eredményes megvalósítása dicséri nevét, külön tanulmány kellene szorgos munkásságának teljes vázolásához.

— Mint jó katolikus — mesélte, amikor unszolásonra működéséről beszélni kezdett — sokat fáradtam a második katolikus templom felépítése érdekében. A Ferencz-téren lett volna. Már a tervpályázatok díjai is ki voltak osztva, egy timisoarai (temesvári) építész nyerte el az első díjat és 1914 augusztus 15-re volt kitűzve a versenytárgyalás a terv megépítésére vonatkozólag. A háború kitörése előtti utolsó napokban érkeztem meg Aradra a svájci Engadinból, ahol nyaraltam és a háború miatt kénytelen voltam a templomépítési akciót beszüntetni.

Amikor beléptem hozzá, kényelmes fotójben ült és könyvet olvasott. Azt mondja, ha hozzá jut, mindig olvasna. Egész életében szerette a könyveket. Mutatja szép könyvtárát — 20 éves gyűjtés eredményét. A könyvkereskedők azonnal felkűldik hozzá a megjelent könyvújdonosságokat. Értékes könyvgyűjteményén kívül még két más érdekes gyűjteménye van 15 év alatt, ami banketten, diszebedén, vacsorán részt vett, mindegyiknek megőrizte az *éltapját*. És az éltapgyűjtemény értékét emeli az, hogy mindegyikén rajta van valamennyi jelenlevő aláírása. A másik érdekes gyűjteményének megmutatására úgy került a sor, hogy hivatkoztam arra az időkre, amikor még a városnál volt hivatalában és az újságíróknak a köztisztviselők soha szabatosabban nem mondták el a megírandó eseményeket, mint ő. Előadásaiban pontosan külön tudta választani a megírásához szükséges adatokat a fölösleges magyarázatoktól. Mondtam, tökéletes újságíró érzéke van. Ekkor felállt és könyvtárszekrényéhez lépett.

— Olyan dolgot mutatok most, — mondta — amit még kevesen láttak nálam. — Egy vaskos kötetet vett elő, rajta a felírás: *„Cikkeim 1892—1910”*. Átlapoztam a vastag kötetet. Nem lehet csoportosítani cikkeit a tudomány, a művészet, a közgazdaság, a pénzügy, a bel- és külpolitika általában az újságírás minden ágából jelentek meg cikkei Arad valamennyi lapjában. Az *Arad és Vidékében* minden pénteken „Szemelvények a pénzügyvilágból” címen írta meg az aktuális heti eseményeket. Cikkeit ritkán írta alá, rendszeren *Nemo* néven jegyezte.

Szóllőbirtokáról beszélgettünk, amely elismerten legjobb szóllője a Hegyaljának.

— Szeretem a szóllőmet és nem sajnállok tőle semmit. Ez a titka, hogy mindig jó termésem van. Semmi sem oly hálás a jó művelésért, mint a szóllő.

— Polgármesteri állásomat 1919 január második felében hagytam el — felelte arra a kérdésemre, hogy melyik hivatalát szeretted a legjobban. — Nyugdíjaztatásomat kértem, nehogy a munkásság és a polgárság közötti ellentétek kiéleződjenek. *Sárkány* Ferenc dr. lett a polgármester utánam.

De bármennyire megtisztelő volt részemre az, hogy Arad város polgármestere lehettem, leginkább kielégített és legnagyobb dicsőségemre szolgál, hogy a Kőlcsey Egyesület elnökévé választottak akkor, amikor még nem voltam polgármester. (6.)

HIREK.

Gyárégés Budapesten.

(Nehézségek a vízhiány miatt.)

Budapestről táviratozzák: Tegnap este a kőbányai lőszőrönögyár egyik raktára kigyulladt, amelyben nagymennyiségű áru volt elhelyezve. A tűz rendkívül gyorsan terjedt, amelyhez a központi, a tizedik és a nyolcadik kerületi tűzoltóságok vonultak ki nagy felkészültséggel. Nagy nehézséget okozott az oltásnál a vízhiány, a miért úgy segítettek, hogy öntözőkocsikkal szállították a vizet a tűz színhelyére. A tűz veszélye fenyegette az egész gyártelepet, azonban másfél órai munkával sikerült a tüzet lokalizálni. Valószínű, hogy egy a gépházából kipattanó szikra okozta a tüzet, ami a 100 méteres raktárt harmad részben elpusztította. A kár öb millió korona.

— Jorga hajthatatlan. Bucurestiből jelentik: Anghelescu közoktatásiügyi miniszter tegnap megismételte Jorga előtt azon kérését, hogy vonja vissza egyetemi tanszékéről való lemondását. Ugyanezt tette az egyetemi tanács is, azonban minden hiábavalónak bizonyult, Jorga hajthatatlan maradt. (Rador.)

— Előléptetések a pénzügyigazgatóságban. Ma az aradi pénzügyigazgatóságban újabb öt főtisztviselő előléptetése érkezett meg. Köpf Kálmán I. osztályú sef de sectia principal-lá (főosztályfőnök), Caba Gyulát, Schweigert Pétert, Kovács Miklóst és Macelar Mihályt II. osztályú sef de sectia principal-lá léptette elő a pénzügyminiszter.

— Jubiláló főpapok. A csanádi római katolikus egyházmegye vezetőségében több főpap ünnepli mostanában nyolcvanadik születésnapját. Bauer György pápai preláts és prépost, aki Ujaradon született, március 23-án fogja megünnepelni nyolcvanadik születése napját. Szentmártonban volt eleinte káplán, onnan a timisoarai (temesvári) szemináriumhoz került, majd pedig a tanítónőképezde igazgatója lett. Utolsó magasabb megbízatása a szeminárium rektorsága volt. Dr. Gross József prépost május 24-én lesz 80 esztendő. Gyarmatai plébánoskodás után került a teológiai főiskolához tanárnak. Majd pedig lippai plébános lett, ahol sokáig működött általános szeretetnek örvendő. Az ő nevéhez üződik a lippai római katolikus templom felépítése.

— A pénzügyi javaslat vitája. Bucurestiből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Ferekide elnökölt. A szenátorok folytatták a tegnapi megindult vitát a pénzügyi javaslatról, melyet a 186. paragrafusig meg is szavaztak. (Rador.)

— A magyarigeni választás. Bucurestiből jelentik: A román választási február 25-én tartják meg. (Rador.)

— Nem lesz Aradon pótdadó. A város vezetőségéhez távirati rendelet érkezett a pénzügyminiszteriumtól, hogy az 1923. évi költségvetést április elsejéig feltétlenül készítse el és a költségvetési év ezentul január elsején kezdődik. Az idei költségvetés már csak kilenc hónagra készül, mert 1924-ben új adórendszer lép életbe. A legközelebbi közigazgatási évtől kezdve az új adórendszer lép életbe, amely szerint megszűnik a város pótdadókivétési joga és a közönségnek kizárólag állami adót kell fizetni. A város háztartási költségeit az állami adókból származó jövedelemrészesedésből fedezi. Az idei csokna költségvetési évben a városnak tizenkilenc millió fedezetlen hiánya maradt. Az előzetes költségvetési tárgyalásokat a városi tanács a jövő hét hétfőjén kezdi meg. A tanács tárgyalásai után a költségvetés a pénzügyi bizottság elé kerül, amely a prefektúra útján terjeszti fel a belügyminiszteriumhoz.

— A bolgár parasztlak Sztambulinszky mellett. Szófiából jelentik: A bolgár parasztpárt tegnap javaslatot fogadott el, amelyben helyesli Sztambulinszky miniszterelnök politikáját. Egy másik javaslattal hozzájárul Sztambulinszky múlt évi sajtónyilatkozatához és ugyanezzel kimondotta, hogy sem a mostani bolgár kormány, sem a parasztpárt nem tekintti Macedoniát bolgárnak és nem akar róla semmit sem tudni. A párt javaslata azt ajánlja a kormánynak, hogy léptessen életbe érvényes rendszabályokat a komitási bandák ellen, amelyek úgy a bolgár, mint a macedon népnek kárára vannak.

— Gyermekeket csak Höfer hintóporral és Baby crémel szabad ápolni.

— Maximálták a vendéglői árakat. Dr. Robu János főpolgármester ma adta ki az aradi vendéglői árakat maximáló rendeletét, amely február 12-én lépett életbe. A főpolgármester a piaci árakhoz alkalmazkodva, a következő ételneműk árát emelte fel: főzelék feltéttel 6 leiről 7 leire, sertés hússal töltött káposzta és paprika 12 lei 50-ről 14 leire, virstli 6-ról 7 leire, marhasült 8-ról 9 leire, borjusült 14-ről 15-re, sertés sült 15-ről 17-re és a szárnyasok adagját 2—3 leiel drágábban árulhatják. A rendelet kimondja, hogy az eddig engedélyezett pótlékok szedését a vendéglőkre megszünteti. Pótlékokat kizárólag az első osztályú kávéházak szedhetnek.

— Eljegyzések. Neuländer Endre eljegyezte Krausz Hajnalkát. (Mindenen külön értesítés helyett.)

Gebey Mancika és Issekutz László f. hó 17-én tartották eljegyzésüket. (Mindenen külön értesítés helyett.)

— A Kőlcsey-Egyesület mai irodalmi délutánjának műsora a következő: 1. Előbeszéd, tartja Prohászka László dr. alelnök. 2. Dálnoki-Nagy Lajos. Versek. Előadja H. Harmath Józsa. 3. Rostánd: Chantec'er részletek. Fordította, elmondja és magyarázza: Nagy Orbán. 4. Schubert: Rastlose Liebe. Chaminade: Ritournelle, Székács Aladár: Fülence cseng egy dal. Eneklí: Kaufmann Iza, zongorán kíséri Szelle Károly dr.

Kaiser Boraxtól a fő Megromlani solise f

Angol tavaszi kabátszövet ... Lei 375—
Tiszta gyapjukabátszövet min-
den színben mtr ... Lei 240—
Tavaszi ruhaszövet mind. szín. Lei 195—
Mintás selymek mtr. ... Lei 98—

„RENAISSANCE“
Str. Bratianu (Minorita-palota) Weitzer-u. 2.
Tavaszi árjegyzéke!

Cérna seffir mtr ... Lei 42—
Grenadinok mtr. ... Lei 82—
Szőnyegek, vásznak, harisnyák stb. stb.
legelőcsőbb bevásárlási forrása !!

A főszerepben:
LUCY DORAINE.

Borzalmak utja.

A főszerepben:
LUCY DORAINE.

Dorian-film. Regényes történet Kortész Mihály rendezésével vasárnap, hétfőn és kedden az Apollo-ban

mindinkább érdekessé váló birko-
zóversenyek, négy pár küzd a
dicsőségért, az elsőbbségért és a
győzelemért.

Henny Porten és Harry Liedtke játszó a vezető szerepeket a **Tévelygések** című igazán érdekes témájú és tendenciájú munkádrámában, amelynek premierje szombaton volt az Urániában. A nagykonceptiójú dráma, amely Heimann Rudolf munkája, rendkívül izgalmas és nagyhatású jelenésekben bővelkedő s emellett főként azért is igen érdekes, mert egy komoly, nagy, társadalmi igazságot szögez le, azt, hogy a tőke és a munka nem arra való, hogy egymás megsemmisítésére törjön, hanem arra, hogy közös erővel minden munkájukat a közös javára értékesítsék. A nagyszerű filmdráma még vasárnap, hétfőn és kedden kerül színre az Urániában.

Vasfeji ember lép fel az Apollo színház vasárnapi előadásainak keretében, a 9 órát kivéve, amikor tudvalegőleg a birkozó versenyek folynak. A kiváló artista nagyszerű produkciókat mutat be, a három órás előadásokon kizárólag gyermekeknek való mutatványokkal szerepel.

Vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik az Apollo színházban az aradi közönség által ugyiszólván alig látott sportesemény: valódi boxverseny, amelynek főérdekessége az, hogy a versenyző felek végkimerülésig küzdenek egymással. A boxverseny pontban 11 órakor kezdődik, a pénztárt délelőtt kilenc órakor nyitják.

Közgazdaság.

A márka kilengése.
A márka néhány nap alatt utolsó alacsony árának több, mint kétszeresére emelkedett Zürichben és tegnap este már elérte a 3 centimes árat. Az utolsó tőzsde azonban már csökkent az ára és ez a csökkenés a mai nyitáskor és zárlatnál is fokozódott. A külföldi szaklapok különféle módon magyarázták a márka felszökkenését. Egyik részük a francia kormányt okolta a márka emelkedése miatt. A megszállás következtében nagyösszegű német fizetési eszközre van szükségük és csak állandó vásárlása hajtja fel a márka árát. A Reichsbank is meg-

kezdte valutastabilizáló akcióját, annyi azonban bizonyos, hogy az a pénzem, amelyből naponta milliárdokat nyomnak, nem emelkedhet tartósan, átmeneti javulásait pedig a spekuláció idézi elő.

Érdekessége a zürichi jegyzéseknek, hogy a magyar korona ma 0.20 alá esett és a zárlatnál már csak 0.1875-tel jegyezték. A korona esése a magyar Devizaközpont legújabb rendelkezéseivel van összefüggésben. A márka újabb árcsökkenésével kapcsolatosan ma egy a nyitáskor, mint a

A Temesvári Agrár Takarékpénztár r.-t. mérlege.

A Temesvári Agrár Takarékpénztár R.-T. igazgatósága folyó hó 13-án tartott ülésében megállapította az 1922-ik üzletév zárszá-

	1921	1922	Emelkedés vagy csökkenés:	leiben	%-ban
Aktívák:					
Pénztárkészletek	5,289.227.—	8,828.461.—	+	3,439.234.—	68.82
Sajátértékpapírok	1,538.934.—	1,291.566.—	-	247.368.—	16.08
Váltótárca	24,323.448.—	51,666.979.—	+	27,343.531.—	112.88
Adósságok	84,963.965.—	93,900.919.—	+	8,936.954.—	10.52
Jelzálogkölsönök	3,440.579.—	2,751.712.—	-	688.867.—	20.00
Temesvári és aradi székházak:					
Betétek	487.807.—	1,361.007.—	+	873.200.—	178.98
Passívák:					
Banca Commerciale Italiana st	28,654.629.—	102,401.898.—	+	73,746.764.—	257.36
Rom. Bucuresti	27,739.780.—	47,444.920.—	+	19,705.140.—	71.03
Hitelezők	2,299.757.—	7,748.961.—	+	5,444.204.—	236.78
Engedményezett jelzálogos kölcsönök	3,119.849.—	2,564.105.—	-	555.744.—	17.81

Az aktívák együttes összege 166,445,561 lei 17 bani, az 1921. üzletévhez viszonyítva tehát az emelkedés: 94,070,835 lei 94 bani.

Az intézet 7,130,000,000.— lei összfordalmat bonyolított le, ami a forgalomnak az elmúlt üzletévben 5,462,000,000.— leivel történt növekedésével egyenlő.

Az 1922. üzletév nyeresége — a 83,502 lei 68 bani előhozatal betudásával — 751,333.21 lei, vagyis 268,634.05 leivel több, mint a megelőző üzletévben. Az igazgatóság a folyó évi március hó 11-ére egy behívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a nyereségből 235,280 (+ 55,280.—) lei osztalék fizetésére, 199,814.— (+ 99,874.—) lei tartalékalap gyarapítására, 100,174.57 (+ 35,918 lei 09 bani) az igazgatóság jutalékára 12

zárlatnál alábbszállott a francia frank ára is. A leu mai 2.40-es nyitó árfolyama után 2.45-tel zárult Zürichben.

Aradi valutaárak. (Február 17.) Dollár 225, márka 0.0160, szokol 6.40, dinár 2.10, francia frank 13.50, magyar korona 0.08. **Kifizetések:** Budapest 13.50, Bécs 320, Berlin 0.0125, Prága 6.50.

Bucurestli tőzsdezárulat. (Február 17.) **Kifizetések:** Páris 13.29, Berlin 0.0108, London 104, Newyork 227, Milano 10.68, Zürich 42, Bécs 0.0032, Prága 6.68, Budapest

adásait, amelyeknek jelentősebb számadatait az alábbiakban közöljük, szembeállítván azokat a megelőző üzletév állományával:

	1921	1922	Emelkedés vagy csökkenés:	leiben	%-ban
ezel. —	(+ 6.000.—)	lei a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára és 100.000.— (+ 50.000.—) lei a nyugdíjalap gyarapítására fordították, míg a fennmaradó 104,064.64 (+ 20,561.96) lei az 1923. üzletév számlájára elővezetessék. Az 1922. üzletév osztaléka ezek szerint részvényenként 20 lei, azaz 20 %, míg a megelőző üzletévben az intézet részvénytőkéje 15.975 %-al kamatozott. Az intézet múlt év őszén nyitotta meg az aradi fiókját, amelynek eredményei a hozzáfűzött várakozásokat teljesen kielégítették. Az aradi piacnak — ezen jelentőségétől függetlenül — ezen jelentőségétől függetlenül — intenzív ápolása az intézet részéről továbbra is rendkívül figyelmes gondoskodás tárgyát fogja képezni.			

0.0835, **Valuták:** Napoleon 760—800, márka 0.0150—160, léva 1.25—1.30, angol font 1040—1950, francia frank 13.78—13.80, sváici frank 42—42.50, lira 10.60—10.70, drachma 2.42—2.50, dinár 1.95—2, dollár 227—228, lengyel márka 0.0065—70, osztrák korona 0.0032—33, magyar korona 0.07 egynyelcad—8, szokol 6.40—6.50.

Zürichi nyitás. (Február 17.) Berlin 0.0275, Newyork 532.3750, London 2495, Páris 31.95, Milano 25.50, Prága 15.75, Budapest 0.1975, Belgrad 5.10, Bucurest 2.40, Varsó 0.0125, Bécs 0.007450, bélyegzett 0.0075.

Zürichi zárlat. (Február 17.) Berlin 0.0274, Amszterdam 210.50, Newyork 532.50, London 2495, Páris 31.80, Milano 25.47, Prága 15.75, Budapest 0.1875, Belgrad 5.15, Bucurest 2.45, Varsó 0.0125, Bécs 0.007450, bélyegzett 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (Február 17.) Napoleon 10,000, angol font 12475—12775, dollár 2670—2745, francia frank 160—170, lira 127.50—133.50, márka 0.15—16, osztrák korona 0.0375—3.95, leu 12.50—13.50, szokol 79, sváici frank 500—520, dinár 25.50—27.50, lengyel márka 0.0625—7.25, léva 15—16, hollandi forint 1052—1087.

A főszerepben:
HENNY PORTEN.
a **BOLEYN ANNA** személyesítője.

Tévelygések.

Dorian-film. Heimann Rudolf nagyhatású filmjátéka vasárnap, hétfőn és kedden az Urániában.

A főszerepben:
HARRY LIEDTKE
a **NÉVTELEN EMBER** személyesítője.

TUNGSRAM A legjobb villanykörte! Mindenütt kapható!

Schicht

Felülmulhatatlan

a legkifinomult nyersanyagból készült és szavatoltan tiszta

SZARVAS védjeggyel **SCHICHT-SZAPPAN** előállított

Példálatlanul álló habzó és mosóképessége tökéletes légysággal párosul. Megtakarítja a fáradságos munkát és megőrzi a drága fehérneműt. Mindennek dacára a legolcsóbb szappan, mert valamennyinél kiadósabb. 5074

Csak a védjegyre ügyeljünk!
Ügynök Aradon: **BARTHMES VIKTOR**, Str. Alexandri 3.

Schicht

Eladott aradi ingatlanok. Ij. Konicsek Sándor eladta a Str. Ioan Calvin 28. sz. házat 185000 leiert Abrudán Miklósnénak. — Pellegrini Károly és neje eladták a Str. Miner-vei 11. sz. házat 65000 leiert Fratti Renner & Comp fabrica de Pielarie soc. Anoma kolozsvári cégnek. — Ursz Mihályné eladta a Str. Oituz fekvő ingatlanát 15000 leiert Kvasznicska Antal és nejének. — Schag Ferenc eladta a Calea Andrei Saguna 64. sz. házat 130000 leiert Finster Ferenc és nejének. — Mark Demeter eladta a Str. Scolii 2. sz. házat 15000 leiert Mocz Florennek. — Lakatos Józsefné eladta a Str. Secerei 28. sz. házat 20000 leiert Megyeri István és nejének

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

A Vadászkiirt szálloda és kávéház a mai naptól kezdődőleg Brata és Társa tulajdonába ment át. Az új tulajdonosok ezután is arra kérik a kávéházlátogató közönséget, hogy őrizzék meg továbbra is jóindulatukat úgy a szálloda, mint a kávéház irányában. A vezetőségnek mindenestre legfőbb gondját az fogja képezni, hogy a kávéház és a szálloda abban a szellemben vezetessék tovább, amely szellemet a közönség az évek hosszú során keresztül megszokta. A rend, a tisztaság, gondos és előzékeny kiszolgálás szelleme fog továbbra is uralkodni a Vadászkiirt kávéházban. 829

BUCSU.

Tisztelettel van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy az általam több éven keresztül bírt Vadászkiirt kávéházat és szállodát a mai napon Brata és Társa uraknak átadtam.

Amidőn ezt a tényt a t. közönség tudomására adom, nem mulaszthatom el, hogy az irányomban tanusított jóindulatu támogatásért köszönetet mondjak.

Egyben arra kérem a közönséget, hogy utódaimat, Brata és Társa urakat részesítsék ugyanabban a jóindulatu támogatásban, amellyel engemet az évek hosszú során át részesítettek. 830

Kiváló tisztelettel
ROSENFELD VIKTOR.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. 6. közönséget és ismerőseimet értesíteni, hogy Strada Sinagoga (Chorin Áron-utca) 2. szám alatt levő újonnan átalakított polgári kóser vendéglőben elsőrendű háziételek és kitűnő italok kaphatók. Havi abo-
nensek kedvező feltételek mellett felvé-
tetnek 730

Szíves pártfogást kér

DEUTSCH LIPÓT
vendégios.

Ertesítés.

Van szerencsém igen tisztelt vevőim-
et értesíteni, hogy a Delta vegyészeti
gyártól. Timisoara mint beltag megváltam
és önállóan 808

Tabarin

Vagyészeti Művek

bejegyzett cég alatt vegyészeti gyárat nyit-
tottam, melyben továbbra is t. vevőim-
nek a legfontosabb kiszolgálást fogok
nyújtani.

Schwarz Lajos

Tabarin Vegyészeti Művek cégtulajdonosa

Felhívás.

Mészáros Istvánné Calea Rad-
nei 88-40. sz. alatt lévő kocsmá-
helyiségét megvettem, felhívom a
hitelezőket, hogy követelésüket
3 napon belül Róth Mór és Társa
cégnél Str. Andrei Muresanu (Ná-
dor-u.) 10-12 jelentsék be, mert
későbbi bejelentéseket nem ve-
szek figyelembe. 837

Nini Pera.

Egy kísérlet mindenkit
meggyőz arról, hogy a

„KALLA“

halkonzervek a legérték-
esebbek és a legjobbak 19751

mindenütt kaphatók.

Aradi raktár vizontalárúállóknak:
Fischer Marcell
ARAD, Str. Unirei No. 10.

Dinamók, villanymotorok, transfor-
matorok, elektromos indító készülé-
kek stb. szakemberi javítását és új-
ratekeresését, mindennemű fém-
munkát a legjutányosabb áron

Válal!

Ioan Kádár János

mechanikai üzeme Arad
Strada Simeon Balint
No. 10. (Dessewffy-utca) 752

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

feld.

Cenzurat:

Dr. V. MARCOVICI

Viseljen
sok előnye
m i a t t
PALMA

kaucsuk cipő-
sarkot és cipő-
talpat

1874

10 darab

borszivattyú 6/4"

System Heinech az

Egyes. Gép és Fémárugyár

Budapest, készítménye

darabonként Lei 3400.- árban

raktárról azonnal szállítható..

Vezérképviselőt

Schillinger Andor

vas és műszaki cikkek

ARAD,

Str. Eminescu (Deák F. u.) 16.

Perfect

gépiró és gyorsíró

kisasszony f. é. márc. 1-re felvétetik

Fedolgyár

ARAD, Strada Tribunal Dobra
(Bockó-u.) 5. 13068

Mielőtt

bárki által házat, malmot, erőt, üzletet venne, okvetlen keresse fel Wallinger-irodát, ahol eladó ingatlanok állandóan előjegyzésben vannak. Felvilágosítások minden vételkényezzer nélkül nyerhetők. 18194

Ho! kapni a régi áron

Harisnyát

Szücsnél

Bul. Regele Ferdinand
Boros Bent-tér 15. sz.
Dengl-ház.

Ott nincsen áremelkedés!
Mindenk! meggyőződhet!

Építési anyagok

Gömb-, falkötő-, faconvasak,
géplemez, nádszövet, fayence
és keramitlapok, burkolótégla,
parketta stb. kaphatók

Fodor és Reisinger

Calea Radnai-ut 41. számú telepen.

Nagyérdemű vevőinket ez uton is értesítjük, hogy a

teljes tavaszi collectió

február 15-én

elkészült és kérjük ennek szives megtétekintését.

URBACH és GERŐ-né

nődivatterem

13691

BUDAPEST

IV. Harisbázár 6., I. L.

**Tavaszi felöltő, ruha és jemp-
per ujdonságok megérkeztek**

PLESZ GYULA

céghez, Arad, Str. Col. Pirlol 3. (Vörösmarty-u.) A színház
hátsó bejáratával szemben. Angol és francia mérték-
utáni rendelések izlésesen eszközöltetnek.

Az árak állandó emel-
kedő tendenciája dacára **V. Missir Fii & Co. S.A.** az előre haladott szezon és az 10% engedményt ad az összes utolsó farsangra való tekintettel 10% cikkekből. :: JANCOVICI.

Akitőnőnek elismert Meteor valódi asbestpala Szilágyi & Comp. cégnél Piața Stefan cel Mare (Vilmos eszé-szár-tér) 4. sz. kapható. Telefon 550

Aki jól és olcsón akar vásárolni, Linoleumárut ...
 Helyesen keressze fel az új Linoleum üzletet, Str. Metianu (Förny-utóban). Hunyady-palotában, ahol mindenféle Linoleum szőnyeget, viaszkos terítőket és bőrvásznakat óriási választékban talál. Szíves pártfogást kér: **KRAMER Béla**

MEGHÍVÓ.
A Temesi Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság

t. részvényesei a Timisoarán (Temesvárott) folyó évi március hó 11-én délelőtt 11 órakor az intézet saját helyiségében (intézeti ház, I. em.) megtartandó

LIII. rendes évi közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

T A R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság évi jelentésének felolvasása, a felügyelő-bizottság jelentése és az 1922. évi december hó 31-iki mérleg előterjesztése.
2. Az évi zárszámadás elfogadása, a nyereség hováfordítása iránti határozathozatal az alapszabályok 44. §-a értelmében, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság megválasztása az alapszabályok 25. §-a értelmében.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása az alapszabályok 37. és 38. §-ai értelmében.
5. Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja szabályzatának megváltoztatása és kiegészítése.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése az elnök részéről.

Azon t. részvényes urak, akik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, szíveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 12. §-a értelmében folyó évi március hó 8-ig az intézet pénztáránál Timisoarán (Temesvárott), vagy annak fiókjánál Aradon, vagy Milánóban a Banca Commerciale Italiana-nál, vagy Bucurestiben a Banca Commercială Italiană și Românianál, vagy pedig Budapesten a Magyar-Olasz Bank R.T.-nél letéteményezni.

Timisoara (Temesvár), 1923. évi február hó 13-án.

A TEMESI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA.

11. §. Tíz teljesen befizetett részvény birtoka egy szavazatra jogosít.
12. §. A részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt letéti elismervény ellenében letenni. Ezen letét, vagy az intézet pénztáránál, vagy a hirdetésményben közzétett helyeken eszközölendő.

Vagyon.

Mérleg-számla

Tétel.

Pénztári készletek	8828460,82	Részvénytőke	1000000
Értékpapírok a tárcában...	1291566,21	Tartalék(alap)	580186
Nyugdíjalap értékpapírai	32348,26	Tisztviselők nyugdíjalapja	263901,03
Váltótárca		Betétek könyvekre és	
Leszámitolt váltók:		osekszámokra:	
Központ	8607888,31	Központ	51169179,43
Aradi fiók	18536103,05	Aradi fiók	13284529,94
	49614991,36		64453709,37
Beszédesi értékek	2051987,34		37947683,98
Adósok	51562352,83	Pénzintézetek	102401398,35
Pénzintézetek	42338566,35	Banca Comerc. Italiană și	
Jelzálogkölesönök		Română	
Ingatlanok		Visszleszámitolásban	35289301,90
Intézeti székház Temesvárt	160000	Folyószámlában	12155618,58
Intézeti székház Aradon	1200000	Hitelezők	7748961,10
Egyéb ingatlanok	1007	Atruházott jelzálogkölesönök	2564404,72
Különféle aktívák	6612568,99	Fel nem vett osztalék	8535,--
	168445561,17	Különféle passzívák	3687226,27
		Nyereség:	88502,68
		Ashoz az 1921. évről	667830,53
		1922. évi nyereség	751333,21
			751333,21
			166445561,17

*) Javaslatok elfogadása után 750.000 leire emelkedik.

Veszteség.

Veszteség- és Nyereség-számla.

Nyereség.

Költségek és adók:		Nyereségához az 1921 évről	88502,68
Üzleti és utazási költsé-		Kamatok, jutalékok és	3857282,71
gek, irodai szükségletek,		egyéb jövedelmek	
tiszti fizetések, lakbérek,	2689452,18		
nyugdíjak, adók és illetékek			
Nyereség:			
Ashoz az 1921. évről	88502,68		
1922. évi nyereség	667830,53		
	3440785,39		
			3440785,39

Timisoara (Temesvár), 1922. évi december hó 31-én.

RUDALI s. E. igazgató.

CODECĂ igazgató-helyettes.

ORMOS s. k. cégjegyző.

AMIGO s. E. főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

- COANDA s. E. elnök. ALLIEVI s. R. alelnök. BALLA s. K. vezérigazgató. TOPLITZ s. E. ROSSI s. k.
 RIGHI s. k. BARBERIO s. k. CAMARĂSCU s. k. GEME s. k.
 dr. GROFSOREAN s. k. GYKA s. k. HEILPERN s. k. dr. IMBROANE s. k. KECSKEMÉTY s. k. GRAINCĂNEANU s. k.
 LEIMDÖRFER s. k. PAULAY s. k. POPOVICI dr. s. k.

Az üzleti könyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtatott.

Timisoara (Temesvár), 1923. évi február hó 12-én.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

787

dr. ALBU s. k.

COLOMBO s. k.

CONCIATU s. k.

POPUCCI s. k.

POGÁNY s. k.

dr. TEDESCHI s. k.

Üzletfelosztás miatt a tűzifa készlet

... napi árával sokkal olcsóbban ...
 ki lesz árusítva. Saját fűtőgép és kőszállító rendelkezőre a „Sylvia” fatelepen

„Sylvia” fatelepen

Str. N. Onu 9
(Schweidel
József-utca)

Utlevélkre vizumot 55 Leiért

legpontosabban
 leggyorsabban a

KÉLET-hírlapiroda szerez, Str. Alexandri Salacz-u. 1

Minden nő

használjon **SERAIL CREMET**

ha azt akarja, hogy szép és tiszta arca legyen. Kapható nappali és éjszakai használatra: 12171

a ROZSNYAI gyógytárban Arad.

A „Katonai Strandfürdő”

igazgatósága 1923. évi fürdőidényre, a Strada I. Bratianu (Weitzer-u.) 1. sz. I. emelet, 2. sz. ajtó alatt naponta délután 2 órától 4 óráig megkezdí

bérleti előjegyzéseit.

A régi bérlők kabinjai március hó 1-ig fejtartatnak... 786

Allandó raktár! :: Allandó raktár!

„Victoria”
 vatta, kőszér, gummisáru és betegápolási cikkek aradi lerakata.

HEHS és KLEIN
 Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. szám..

JEANETTA MOHR
 FOG vizsg. fogtechnikus. Arad, Luther-tér 1. Rendel. 8-12. 2-7-ig. Minden csütörtökön szegényeknek ingyen fogházás.

Nem is hiszi

milyen megkönnyébbítést nyuj sok viszontagságunk közepette a

DIANA

sósborneszsz

állandó használata Szervezetünk állandó képességét már kora ifjuságunktól fogva ápolniuk kell. Semmiféle szerrel sem érhetjük ezt el oly biztosan, mint a

DIANA

sósborneszszszel.

BANCA
UNGARO-ITALIANA
MILANO MANZONI (ITALIA)
WA

6

(a Scala-színház közvetlen közelében)

Sürgönycim: **UNGITA-MILANO**

Alaptőke:

1,000.000 Lira.

Szoros összeköttetésben a Banca Commerciale Italiana-val. A Budapesti Magyar-Olasz Bank affiliációja.

Alaptőke: 350,000,000 magyar korona; tartalékok 248,000,000 K.

Az összes bankeseti műveletek felelőssége.

Távirati kifizetések
Európa minden országába

Folyószámlák
 Erőben 4% kamatozással,
 folyószámlák
 magyar koronában 8% kamatozással.

Ajánljuk
 a külföldi bármely
 nagyobb városban bevált-
 ható líra-csekkjeinket. — Csekkok, vál-
 tók, fakturák és egyéb kereskedelmi
 követelések inkasszójá egész
 Olaszország területén
 belül.

Levelezőink
Romániában

BUCUREȘTI: Banca Commerc. Italiana și Română
ARAD: Aradi Körpontú tp. Temesi Agrár tp. aradi fiókja.
ORADEA-MARE: Nagyvárad Agrár tp.
TEMIȘOARA: Temesi Agrár tp.
TÂRGUL-MUREȘ: Marosvásárhelyi Agrár tp.
CLUJ: Közgazd. Bank.

"COLUMBIA"
FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG
ORADEA-MARE
 Sürgönycim: Columbia. Aradi-ut 23-25. sz.
 Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a leggyorsabb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig.
 Radio 2777 5336

Szerszámok „Prompt”
Építkezési vasalások
Technikai áruk
Emelőgépek
 12182

Állandó nagy raktár mindennemű csavar és szegelőcsőben.

Obernik és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

Használt szerszámok

Esztarpadok: 800, 1000, 1500, 2000, 2500 és 3000 m/m csosztár.
 Gyorstúrógépek: 20, 25, 35, 40, 60 és 80 m/m.
 Exenterprések: 1, 3, 4, 5, 6 és 7 számú.
 Vasgyalugép 800 m/m. Unív. csiszológép.
 Marógép 410x180 m/m. Unív. osztófejjel.
 Légkalapács 80 kg. medvesuly, Homlok-kerékmarógép.
 Különböző famegmunkáló gépek, revolverpadok stb.

Gyárilag javítva üzemgaranciával.

Aczel, Strommayer és Székely

Budapest, V., Váci-ut 6. Telefon 86-04.
 Sürgönycim: Stromacél, Budapest. 13891

Telefon Inter-urban 12-75

 Telefon Inter-urban 12-75

Köszönet és kocszot

minden mennyiségben és osztályozásban szállít azonnal és későbbben legelőszőbb bányáiban
 Hazai Béla az énnagykereskedő Cluj

Architekt
EMIL TABAKOVITS
 építész. 680
 Műszaki iroda: Arad, Piata Catedralle (Tökölly-tér) 2/a.
 Az építkezéssel kapcsolatos tervezési és kiviteli (új-építkezés, átalakítás, tartozás stb.) munkálatokat a legelőnyösebb feltétellel vállalja.

Primul și marele birou de traduceri din Arad.
„UNIVERSAL”
 Első és legnagyobb aradi fordítási iroda.
 Str. Moise Nicopara (Petőfi-u. I. Andrássy-ut sarok) I. emelet.

Propriet. **Eduard Piblinger Ede** tulajd.
 Elvállalja mindennemű irat pontos és szakcszerű lefordítását a kellő titoktartás mellett, román, német, francia, olasz, angol, szláv, stb. nyelvekre és nyelvekből. Technikai és egyéb műfordításokat garancia mellett vállalja.
 Kereskedőknek és vállalatoknak a levelezését havi 150-300 Lei átalány fejében elvégzi.
 Erdély és Bánát nagyobb városokban felállítandó képviselőletek részére megbízottakat keres.
 Aradon a következő cégek vállalják a fordítások átvételét: Wellinger István hirdetési iroda; Klein-féle hírlapiroda; Rubinstein Mór szállító iroda.
 Temesvárott: Handels kurier. kiadóhivatal.
 Déván: Lauer és Hirsch-féle papírkereskedés. 673
 Brádán: Minerva és Roth-cégek.

Fries és kellemes ízű
Csukamájolaj
 most érkezett, ára egy nagy üvegnek 30 Lei. 12061
Orvos urak figyelmébe!
Neosalvarsan nagyobb mennyiségben
Scharlachserum
 a Sächsische Serumwerke összes készítményei. Kaphatók:
Hajós gyógytárban
 Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Budapesti elsőrendű fakeskedő cég
 kitérő helyen fekvő,
 iparvágányos rakterülettel
 átvonné jelentékenyebb erdélyi fatermelő cég faanyagjainak **beraktározását** és haszonrészességre legelőnyösebb **értékesítését.**
 Készpénzelőlegeket megfelelő garancia mellett folyósít. Felvilágosításai szolgálat.
L. Ehrenfeld, Oradea-mare Kórház-utca 41.

LICITATIUNE MINUENDA.
 In baza încu viintării. Revizoratului Școlar din Arad de sub No. 2769-922, se publică concurs pentru înaintare de ofertă în scopul renovării edificiului școlii primare de stat din Piescuta pe ziua de 28 Februarie 1923.
 Preiminarul de spese opinaat cu suma de Lei 36.580 pertractat de Serviciul de poduri și cosele din Arad sub No. 1009-922.
 Proiectul de spese și condițiunile se pot vedea la școala primară de stat.
 Spesele de călătorie nu se restituie. 771
 Piescuta, la 14. Februarie 1923.
 Iulia Fröhlich, m. p. pres. ștatului școlar.

ARLEJTESI HIRDETMEY.
 Az aradi tanfelügyelőség 2769-1922. számú rendelete alapján a Plescutai nagyhalmágyi járás állami elemi népiskola épületének kijavítási árlejtési tárgyalását 1923. évi február hó 28-ikára tűzöm ki Plescuta községben.
 Az aradi állami építési hivatal 1009-1922. számú átiratával a renoválási költségeket 36580 Leiben állapítja meg.
 A költségvetési tervet a plescutai állami elemi népiskola helyiségében megtekinthetők.
 A vállalatra jeientkezők utazási költsége nem térítettik vissza.
 Piescuta (Teleskefalva), 1923. február 14-én. 771
 Fröhlich Gyula, isk. széki elnök.

TEASKANNA
VEDJEGYU TEA
 A Balkán Impex R. T. nagyban egyedárusítóhelye és főlerakata.
 12187 **Temesvár.**

Gurahonli erdőüzemünkhöz keresünk azonnali belépésre
 nyugdíjas **vasutas-pályafelügyelőt**
 Ajánlatok Hazai Fatermelő Részvénytársasághoz Aradra nyújtandók be. 781

IZSIN TAPERO UHU KAVROTEK BEONNEI

Garantált! fajtiszta!
Erfurti főzelék és virágmagvak kaphatók
Balázs Odön
 magkereskedésében
Oradea-Mare (Nagyvárad)
 Vitéz Mihály (Nagy piac) tér 4.
 Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
 74

Amerikai és más államokban szóló utlevélre fényképek előírás szerint legolcsóbban készülnek Str. Eminescu 7. (Deák Ferenc-utca) renoz-u.)

Cseh, valamint belföldi táblaüveg minden méret és mennyiségben, ugyisintén la porcellán, fayanc és üvegáruk állandóan raktáron:

Kohn Armin és Fivére cégnél

Arad, Strada Bucur II. Kizárólag vízmenteladónak. Pontos és szöveg kiizsgálás. 797

Apró hirdetések

Ingatlan.

EGY magas földszintes bérház 5 szoba fürdőszoba, cselédszoba, konyha, éléskamra és üvegezt folyosóból álló lakással, istállóval, kocsiszinnel (autógarage) eladó. Cim a kiadóban. 658

KISEBB szabású üzlet házat forgalmazható helyen keresek megvételre, későbbi átvételre is. Bővebbet Lantos Versenytárgyalás Strada Brătianu (Weitzer János-utca.) 733

MAGAN- ÉS BÉRHAZAKAT keresünk megvételre. Cim Savoy-cég. (Kereskedelmi iskola mellett.) 13781

MOSOTZY-TELEP, Bethlen-utca 9. sz. ház eladó. 779

MAGÁN- és bérházak lakással, előnyös befektetésre alkalmasak, bel- és külvárosban 50.000 leien felüli tőkével megvehető. Felvilágosítás „Argus” irodában nyerhető. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 13414

KÉTSZÁZ KAT. HOLD prima, egyenes föld, van benne 25 hold fiatal tölgyerdő, 10 hold oltványos gyümölcskert, 12 hold kaszáló rét, a többi szántóföld, már az agrár-bizottságtól kiparcellázva, 1 óra járás-Lugó (Lugó) várostól kocsival, országút mentén, egy falu mellett. 4500 lei holdanként, más vállalat miatt sürgősen eladó. Megtekinthető általában Klein Adolf Timișoara, Fröbl-utca 46. sz. Skudrtér. 795

STRADA PIONERILOR (Kosár-utca) 45. számú ház szép lakással, eladó. 825

ELADÓ emeletes bérház jutányos áron a központ közvetlen közelében. Cim a kiadóhivatalban. 820

ELADÓ Paulis községében, főúti házzal ellátott 12 kat. hold szőlő teljes berendezéssel. Nikolits Döme radnai ügyvéd. 816

MODERN HÁZ előnyös lakással eladó. Str. General Coanda (Borona-u.) 49 b 839

MEGVÉTELRE KERES Arad határában 15—20, 25—30 és 40—60 holdnyi birtokot tanyával. — Belvárosban, vagy közel, két lakásos modern házat. — Élénk szintű nagy perzsa szőnyeget, 2 kisebb perzsát ágy elé. „Megbizás” vállalat Str. Horia (Széchenyi-utca) 2. 18735

ELADÓ házak, egyéb ingatlanok előjegyezhető előnyös feltételek mellett Wallinger-irodában. 13193

PIACTOL pár pernyi távolságra földszintes ház, 3 szobás, fürdőszobás lakással, nagy pincével eladó. Haász-iroda, Strada Romanului (Zrinyi-utca) 6. 18515

PÉKEK FIGYELMÉBE! Ház sütődével nagy telkekkel és kerttel sürgősen eladó 80 ezer Leiert. Haász-iroda Str. Romanului (Zrinyi-u) 6. 13515

SZAZ HOLDAS tanyás birtok 616 és holt felszereléssel, vetéssel kisajátítás alól mentesített 5000 Leiert kat. holdanként sürgősen eladó. Haász-iroda Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. 13516

MICALACA-NOUN emeletes balkonos ház istállóval, kerttel, átvehető három szobás lakással 200 ezer Leiert eladó. „Uranus” iroda, főpostával szemben. 18002

MODERN MAGANHÁZ 3 szobás lakással eladó Cim a kiadóban. 860

KÉT MAGANHÁZ 6 parkettás szobával, emeletes ház 4 parkettás szobával, földszintes ház 2—3 szobás lakással, mind fürdőszobával. Több bérház 3—6 szobás lakásokkal, kisebb házak, házak üzemekkel, vidéki ház üzlettel. Girocon (Gyorkon) nyaraló 4 szobás lakással, kerttel, vendéglő nagy ital fogyasztással 50 ezer Leiert eladó. Haász-iroda Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. 13516

Üzletek.

JÓFORGÁLMU sarok vendéglő a vasút és waggongár mellett, nagy telekkel, azonnal eladó. Cim kiadóban. 608

CIPESZÜZLET belvárosban felszereléssel együtt eladó. Cim: Savoy-cég (Kereskedelmi iskola mellett.) 13782

ELADÓ Sepreuson (Seprősön) a volt Roth-féle vegyeskereskedés és korlátlan italmérés, havi 45.000 Lei forgalom, március 1-én 55 ezer Leiel átvehető. Bővebbet Redis Pál Sepreus (Seprős.) 810

ELADÓ üzletek, vendéglők, bérházak, magánházak 3—4 szobás lakással Lukácsnál, Strada Popescu (Edelspacher-utca) 20. 824

TORNYAN egy fűszer és rőfös üzlet házzal, mely áll 3 szobás lakásból, nagy kertből, és melléképületekből eladó. Erdéklődni Heim Dezső Tornya. 836

EGY jóforgalmu nyári vendéglő, bérbeadó. Cim Mészáros virágüzletben. 847

BORBÉLY ÜZLET havi 6000 lei jövedelemmel, más vállalat miatt sürgősen eladó. Megtudható Kardos-büfében Strada Matei Corvin (Hunyadi-utca) 4. 13414

NAPI 200 mázsa őrlepkéességű malmalom egyrésze, legjobb vidéken, vasúti állomás mellett 500 ezer Leiert eladó. Bzenkivül eladók kisebb és nagyobb mű és gőzmalmok 800 ezer Leitől 5 millió Leig legjobb buzatermő vidékeken. Haász-iroda, Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. 13616

Különféle.

VARRÓGÉPEKET, kerékpárokat, gramofont, legjobban javít Schwarcz műszerész. Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12811

ASSZONYOK, leánvok részére gyorsan és pontosan elsajátítható varró- és szabászati tanfolyam van Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. emelet udvari feljárt. 12971

SZAZÖTVEN—KÉTSZÁZEZER Lei tőkével rendelkező közreműködő, lehetőleg nőtlen, kereskedő társat keresek egy konkurrencia nélküli vállalathoz. Irásbeli ajánlatok „Biztos jövő” jelige alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 766

EGY jóforgalmu üzlethez 100 ezer Leiel társat keresek. Ajánlatokat „Jóforgalmu üzlet” jeligére a kiadóhivatalba. 853

ELVESZETT pénteken délelőtt Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) egy rózsaszin boríték öt fényképpel és egy amerikai bevándorlási engedéllyel. Beosztetes megtaláló kéri, adja át a rendőrségen, hol jutalomban részesül. 814

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az aradi Patronázs Egyesület versenytárgyaláson eladja folyó hó 23-án Strada Fabriciei (Gyár-utca) 24. szám alatti **Beltekő házat**. Feltételek betekinthetők s írásbeli ajánlatok beadhatók Strada Gheorghe Popa (Ferdinand-utca) 3. szám alatt a titkári hivatalban. 751

Dela Consiliul Orașului Arad. No. 1158—1923.

PUBLICATIUNE.

In urma regulamentului publicat in „Monitorul Oficial” No. 200. din 13. Decembrie 1922. se aduce la cunoștință publică că toți aceia invalizi de război, văduve cu orfanii din război, funcționari publici și militari și demobilizați cari voiesc să obțină vre-un loc de casă plătit in rate dela orașul Arad, să-și înainteze cererile redactate in limba statului Consiliului Comunal, adăstare conform regulamentului apărut in „Monitorul Oficial” al orașului No. 26. din 25. Decembrie 1922. cel mai târziu până la 1. Martie a c., deoarece cererile so-site mai târziu nu se vor lua in considerare.

Deslusiri mai detaliate se vor putea obtine atât la ant. com. circ. I cât și la ant. com. circ. II. din Gal

Arad, la 17. Februarie 1923.

Consiliul Comunal al Orașului.

Aradváros Tanácsától

No. 1158—1923.

HIRDETMEY.

A „Monitorul Oficial” 1922. évi december hó 13-án megjelent 200. számában közzétett „Szabályzat” alapján ez-uton értesítjük mindazon hadirokkantakat, hadiözvegyeket árvákkal, köztisztviselőket, katonákat és leszerelteteket, hogy amennyiben a fentebb hivatkozott szabályzat értelmében. Arad városától részletfizetésre háztelket igényelnének, úgy ezirányu kérelmüket a Városi Tanáchoz címezve és az állam nyelvén szövegezve 1923. évi március 1-ig adják be, mert az ezután érkező kérelmek figyelembe vétetni nem fognak.

Hogy a háztelkek iránt benyújtott kérelmek milyen okmányokkal szerelendők fel, megtudható a „Monitorul Oficial” al orasului hivatalos lapban megjelent részletes rendeletből, valamint a fentebb hivatkozott időben megjelent „Monitorul Oficial” 200. számából is.

Arad, 1923. évi február hó 17-én.

Városi Tanács.

Csodás hatású arczépitő és finomító a Földes MARGITCREME és MARGITSZAPPAN

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Pár napi használat után szüntem szep-löket, májfoltokat, bőrküteseket, ráncokat, redőket és minden bőrbajt. Az arc pár napi használat után tiszta, hamvas, rózsás lesz. 13595

Dr. Földes és Hehs Margitremé gyára Budapest, I. Bertalan-utca 28. Arad—Uj-Micalaca. 13595

Rekedtség és köhögés

ellen kérjen valódi maláta-cukorkát készített

Barthmes-féle maláta-cukorkát

eredeti dobozban. 13061

Háló, ebédlő és konyhabarendezés

komplett, modern, teljesen új, jutányos áron külön-külön is e'adó.

Cim Kelet hírlapiroda. 13061

Elsőrendű makói dughagyma,

makói hagymamag, makói vöröshagyma és fokhagyma nagyban és kicsinyben

legolcsóbb árban kapható

Fischernél, Piata Catedraliei (v. Thökoly-tér) 7.

Elektromotorokat, dinamokat

minden nagyságban bármely áramkörre, prompt raktárról szállit az

„ELIN” Gesellschaft für Elektrische Industrie, Weiz, képviselete.

„INDUSTRIA” Ipari és Kereskedelmi R. T., Timisoara.

Str. Brătianu (Uri-utca) 3. Telefon 914. 18668

Adolf Lusztbáder

Ingatlanforgalmi iroda 246

Arad, Str. Desseanu (Révay-u.) 2.

Elfogadok megbízásokat házak, szőlők és birtokok eladására. Előjegyzésben több kisebb-nagyobb bér és magánház.

Ha azt akarja, hogy mindig szép, fehér kezei és finom lágy arcüre legyen. Fialat üdeségét és szépségét csak akkor nyeri el — ha használja spólsul az „ELYSEE” krémet nappalra, vagy éjjelre „ELYSEE” kenőcsöt. Minden ismerősének ajánlja — ha bebizonyosodott annak csodás hatásáról. Nincs többé szepölje, ha használja az „Elysee”. „Disorét”-et és Kölni víz csodás hatású szert. Az összes Parfumeria „Elysee” Paris készítményeknek. Főraktára: **Kigyó nagydrogueria Arad.**

1100 Leitől kezdve

legújabb divatu angol raglanokat mérték után készít

Madarász uriszabó

Piata Catedraliei (Thökoly-tér) 2. sz.

Koszorukat legszép kivitelben azonnal szállít „Chrysantheme“ virágszalonn. Vadászkürttel szemben. 18745

Apró hirdetések.

Levelezés.

IDŐSEBB, gazdag uriember állandó barátságát keresi fiatal uriaszony. Csak komoly uriember írjon „Komoly” felírással a kiadóba. 818

A JÖVŐTŐL RÓZSANAK levele van a kiadóban. 846

Házasság.

INTELLIGENS, 32 éves özvegy uriaszony két nagyobb gyermekkel, jömeneteli üzlettel, férjhez menne feltétlen jómódú, intelligens férjhez, akinek szintén üzlete, vagy jó pozíciója van. „Özvegy 32” című levelet Wallinger hirdetője továbbítja. Csakis teljes című levelek vétetnek figyelembe. 13193

FÉRJHEZ MBENNE román. kath. 46 éves özvegy asszony jobb iparoshoz. Leveleket „Gyermektelen” jellegre a kiadóba kér. Csak teljes című levelekre válaszol. 855

Alkalmazás.

ANGOL és francia dívat szerint toilettet a legelőnyösebben készítik. Friedmann és Ftia Avram Ianca (Szabad-ség-tér) 18. szám, 1. emelet, udvari fel-járat. 672

GYŐRS- és GÉPIRO kisasszonyt, ki a német nyelvet is tökéletesen bírja, keresünk Kálmán-cég, Strada Consistorial (Batthyány-utca) 82. 18068

SZOBALÉANY megbízható, két tagú családnak felvétetik. Cim Kelet hírlap-iroda. 13068

GYERMEKÉK mellé kisasszonyt keresek, aki németül is tud. Cim Wallinger hirdetőjében. 13198

EGY MINDENES házvezetőnő, ki a majorság tenyésztéséhez ért, egy magános urhoz felvétetik. Cim Kelet hírlap-iroda. 13061

JÓFOZÓ szakácsnő jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 4000

SZÜLÉSZNŐ 24 évi fűrés preris után megkezdte működését. Vidékre is ajánlkozik. A. Péterffy, Str. Bucur No. 8. 658

ISPAN kerestetik kisebb gazdasághoz, ötleten előnyben. Némi gyakorlat szükséges. Arad, postafiók 107. 831

GYAKORLOTT két leányok jó fizetés-sel felvétetnek. Cim a kiadóban. 833

PERFECT szakácsnőt keresek azonnalra vagy 1-re. Fur. Ghilba Birta (Varjasy Jós-sal) 14. 849

MINDENES SZAKÁCSNŐ felvétetik. Jelentkezhet Bulev. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 18. Hátulajdonosnál. 838

INTELLIGENS, megbízható nő, kávéházi felírónőnek azonnalra felvétetik. Jelentkezés delat a „Dacia” kávéházba. 834

AGILIS FIATAL utas felvétetik a Cso-koládé király céghez. 841

FERÉRHIMZÉSEHEZ géphimzőnő bent munkára felvétetik. Erzsébet közimunka-üzletében, színház mögött. 835

FOGTECHNICUS állást keres, ajánlatok kéretnek a kiadóba „Fogtechnicus” jel- legre. 945

FILM MUNKARA nők felvétetnek. Fil- lézni tanítók. Károcsné, Strada Deseanu (Révay-utca) 2. 13193

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik intelli- gens nő, aki gazdasághoz is ért, magá- nos urhoz. Cim Wallinger hirdetőjében. 13193

VILLANYSZERELŐT állandó munkára keresek. Gáspár műszerész. Strada Ho- ria 1. 807

AZONNAL felvétetik egy házvezetőnő, vagy háziasszony jó bizonyítványok- kal, aki kitűnően főz, vasal és a háztar- tás minden ágában jártassággal bír. Dvoratsekne, üveggyár. Beliu, Bihar- megye. 808

SZAKÁCSNŐ jó bizonyítványokkal azon- nalra kerestetik. Strada Crisan (Karoll- na-utca) 5. első emelet, ajtó 11. 791

ROMÁN AJKU házimester felvétetik Str. Cloșca (Szent László-utca) 10. 804

TANULÓLEÁNY fizetéssel felvétetik ka lapszalonnba. Cim Kelet hírlapiroda. 13061

GÉPESZ hosszú gyakorlattal malomban állást keres. Cim Banater Herold hird- tőjében. Strada Soarelui 4. 792

HÁZTARTÁSBAN jártas, jól főző nő napokra állást keres. Cim a kiadóhiva- talban. 794

KERESKEDŐ tanoncnak menne bármely szakmában. jó házból való izr, fú teljes ellátással. Vidékre is. Cimeket a kiadó- ba kér. 805

KERESÉK azonnali, vagy március 1-re való belépésre egy fiatal fűszer és veg- gyeskereskedő segédtel teljes ellátás mellett. Cim: Pitics és Tippeu cég Ott- laca. 829

JOIRASU FIATALEMBER Irodai gyá- kornoknak felvétetik Ehrenfeld Kover- tőzetében. 841

MUTÓSNO, ki Budapesten hosszabb ideig főmütösno volt, állást keres. Cim: Irén nővér, Resita, dr. Franknál. 811

TAKARITÓNÓ kerestetik 1 órai mun- kára havi 200 leiel. Cim a kiadóban. 815

NÉMET LEVELEZÉSBEN jártas, keres- kedelmi végzett Irodai gyakornok, kez- dő fizetéssel angró üzletben felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 819

NAGY ISMERETSÉGGEL rendelkező urak és nők jól jövedelmező vállalatnál felvétetnek. Lukács, Strada Cornel Po- pescu (Edelspacher-utca) 20. 823

MEGBÍZHATÓ mindenes szakácsnő, vagy mindenes leány, aki a főzéshez ért, jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni lehet Kohné, Str. Dobra (Boezko-utca) 6. 18062

A N S T Ä N D I G E S kinderliebendes deutsches Fräulein wird zu 2 Kinder gesucht. Adresse in der Administration. 854

IRODISTANÓ németül tud, állást keres. Megkeresések „Török” jellegre Kelet hírlapirodába kéretnek. 13062

Vétel és eladás.

KITŰNO ÜZLETI KÖNYVEK, IRODAI CIKKEK és olcsó hangjegyek Kerpelnél. 13625

UJ GYERMEKKOCSIK, eredeti olasz he- gedő eladó. Gyermekkoocik gummizását, fedélkészítést, festést vállalom. Strada Bolinteanu (Arany János-utca) 1. Fű- rézgár mögött. 856

FLADÓ szép briliáns gyűrű, világos nagy perzsa, 2 kis szmirna, sötét háló, 2 agy, 1 asztaltörítő, mokkati, dupla frois ággyerítő, fűthető fürdőhád, alpaca szam- movár állványon, plüsch ebédlő divány, mindenféle üres füvegek. „Megbizás” vál- lalat Str. Horia (Széchenyi-utca) 2. 13735

JÓKARBAN levő frakk eladó. Piaza Ce- tedralei (Török-tér) 6a földszint balra. 13193

URISZOBÁ vadonatúj, elegáns, angol klub bürgerfürdővel eladó. „Salon Ar- tistique” (Fischer Eliz-palota). 13576

TIZENKÉT személyes kávé asztalferi- tő, függönyök, Göre Dopp, Amastigmat, Dagor fényképező gép, antik fedeles po- hár, majolika, kulacs, szmirna szönye- gek, ezüst leveles és tejszűrítő kanalak, szobrok, bronz faldiszek s egyéb disz- tárgyak, írőasztal stb. eladó. Str. Con- sistorului (Batthyány-utca) 23. szám, 1. em. jobb. 1000

TIZENNYOLCXHUSZONEGYES fény- képező gép hozzávalóval együtt eladó. Cim kiadóban. 826

EGY 8-as, átalakított magánjáró Ma- gyar Állami cséplőgarnitúra eladó. Wolf Károly, Santana (Szentanna). Megte- kinthető Földvári-pusztán. 827

SZOBAGÖZFÜRDŐ (Sanitas) új, telje- sen felszerelve, olcsón eladó. Malul Murásuhj (Alsómarospart) 3. 828

KÉT GARNITURA kovácszserszám nagy tárgyakkal, kész kocsi és kocsí stöllek, anyag, futányos áron azonnal eladó. Arad, Calea Bihorului (Nagyvá- radi-ut) 3. Nied József kovács mester. 832

EREDETI FRANCIA BOLAIR VERMO- REL pormetezők csakis Frajti Burza cég- nél Arad kaphatók. 842

EGY lóra való stráfkocsi eladó. Strada Onca (Schweidel-utca) 10. sz. 848

BENZINMOTOROK, motorfűrészek kész- leten Kovács Soma Társánál Aradon. 848

HUSIPARI GÉPEK Kutter, Wolf, Quetsch, keverő, töltő, legjobb gyártmány készle- ten Kovács Soma Társánál Aradon. 844

KALICKA 15 madár részére, keltetőgép 60 tojás befogadására — külföldi gyár- tmány — egy tiroli citara eladók. Cim Wallinger hirdetőjében. 13198

IRÓGÉPET látható irással jókárban meg- vételre keres Dr. Weil, Bul. Carol (Er- szébet-körút) 96. 851

VARRÓGÉPEKET megvételre keres Szántó és Komlóe, színház épület. 13062

CSEPLŐGARNITURA Hoffher és Schranz 8-as 100 ezer, Máv. gyártmányu 8-as 70 ezer leiert eladó. Uranus-iroda főpostával szemben. 18002

YOST eredeti festékpárnák Klasszikus a legjobb carbonpapir kaphatók Szegfü ír- gépvállalatnál Luther-utca 1. Telefon III. 18731

PAPRIKA minden mennyiségben és mí- nőségben, legolcsóbb napi áron kapható Pollák József fűszerkereskedésében. 404

ELŐRAJZOLÁSHOZ új minták érkezek Erneszt közimunka-üzletébe, a színház mögött. Függönyök, ággyerítő szolid árakban. 514

GÓZMALOM 40 HP., 8 hengerezék, 2 kö, síkszita, hámogatópöpel, köves, üzemké- pes, vasut mellett, köépület 600 □-ül, magtárral és lakóházzal eladó. Ugyan- csak 80 kw. A. E. G. 150 voltos elektro motor eladó. Jeck, Szt.-miklósul-mare Nagyszentmiklós. 536

FIATAL 8 HP. Máv. cséplőgarnitúra társ- sas viszony megszünése miatt és 6 HP. magányos Máv. cséplőszekrény gyűrűs- kenésű, kedvező fizetési feltételekkel azonnal eladó. Pálfi Sándornál, Nagy- zerind. 668

VESZÉK Egyetemes Regénytárat Tolnai Világap ajándék köteteit, Jókai összes műveit, Révai Pallas Lexikont. Knieszer papirkereskedő Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 707

JECOMALTIN kellemes ízű, kiváló csont és vérképző, hizláló Vitamin, dus phosphorsavas csukamájolaj. Gyen- ge, vérszegény, rossz étvágyu gyerme- keknek, lábadozóknak, szoptató anyák- nak. Dr. Földes Béla gyógyszerésztára Arad. 749

TIZ DÁRAB ások hordó, kádak és pré- sek eladók Szabó Mártonnál Ohioroc. 809

EGY üzemképes 8-as Hoffher és Schranz cséplőgép garnitúra nagy csép- lő kerülettel eladó. Strada Romul (Vil- mos-utca) 2. szám. 792

FLADÓ 1 darab 20 HP. Máv. gyártmá- nyu, kéthengeres kóupond gőzzén 1922. évben lett 5 évre engedélyezve. 1 darab 21a) Ganz-féle dupla hengerezék, 1 pár 42-ös francia kójázat, 1 pár 44-es daráskó, továbbá egy 5 méteres hen- gerszita selvemmel, egy 5 méteres hen- gerszita selvem nélkül, egy gabona- tisztító. Üzemben megtekintetők április 1-ig Jeanás-malom Smandul-Sus (Fel- sősímánd). 801

HAJAT veszek. Fischer, modern haj- munka vállalat Str. Mărăsesti (Kossuth utca) 58. 796

ELADÓ egy magánjáró gőzcseplőgép Claiton Schutlevorth-féle. Nicolae Ursu Curtici 430. 813

FÜGGÖNYÖK, csillár, füveg és porcel- lán készlet stb. eladók. Strada Nicolae Grigorescu (Munkácsy-utca) 3. ajtó 17. 812

KERÉKPÁR, „Waffenrad” teljesen jó karban levő eladó. Str. Ioan Calvin 36. 817

PÉKEK, VEGYTISZTITÓK FIGYELME- BE! Százaz bükkhasáb tűzifa üzlet fel- osztás miatt a napi árnál sokkal olcsóbb- ban ki lesz árusítva a „Sylvia” fatele- pen Strada N. Onca (Schweidel József- utca) 9. 784

KÉTTÁRATU malomberendezés, üzemké- pes nyersolajmórtával, összes felszerelé- sel 145.000 Leiert sűrgösen eladó. Meg- bízt „Argus” iroda Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 18414

BOSENDORFER ZONGORA 16.000 leiert, teljesen új topolya hálószoza 27.000 leiert ajánlunk megvételre. Savoy-cég (Kereskedelmi iskola mellett.) 13732

ZONGORÁKAT, PIANINOKAT, TÜK- RÓKET, irógépet, iroda berendezést ke- resünk megvételre. Cim Savoy-cég (Ke- reskedelmi iskola mellett.) 13782

BUTOR, tulhalmozott raktár miatt, ebédlő és hálószozáok olcsó áron kapha- tók Wiegand, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

NYERSBORKÖVET veszek min- den mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsenyi- utca) 39 sz. 10655

MŰTÁROVÁKAT, porcellánokat, Japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászönye- geket, egész gyűjteményeket a legmaga- sabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Filz- palota.) 11895

KERESŰNK megvételre 4-6 lóerős, jó- karban levő motorfűrészt tűzifa feltűrés- szelésre. Seidner Bernát és Fla Arad, Strada Bucur (Eötvös-utca) 13. 776

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Ker- pel Izsó könyvkereskedése. 13629

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKIN- TETTEL sűrgösen keresünk antik buto- rokat, perzsa szönyegeket, festménye- ket, műtárgyakat, régi füveg és porcellán tárgyakat, Japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kituzunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13573

Apróhirdetéseket lásd a 11-ik oldalon

Utleveleket 55 leiert láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főtér és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Mărăsesti (Kossuth-utca.)